

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési árak:
Egész évre 14 frt, fél évre 7 frt, negyed évre 3 frt 60 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhely:
VIII. kerület, József-körút 65. szám.
Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnepnap után is.

II. év.

Budapest, 1898, hétfő, augusztus 22-én.

230. szám.

A nagy dátum.

A magyar sajtó türelmesen várja a nagy dátumot, de a bécsi újságok most tüzelnek csak igazán. Hogy az osztrák miniszterek kedden már Budapestre utaznak, minden jóra való bécsi újság kötelességének tartja, hogy őket utavalóval lássa el. Az egyik gúnyolódással próbálja ingerelni a minisztereket, a másik meg éppen abban találja kedvét, hogy a magyarokat hozza ki a sodrúkból. Ez az utóbbi fajta még a „Nemzet” hangját is hallatlanul brutálisan mondja, ami csak eléggé kómikus. De még a komolyabb újságok is, mint a „Neue Freie Presse”, olyan formában gúnyolódnak az osztrák kormányon, mintha csak ennek gyöngegségén volna, hogy a válságból Ausztria nem tud diadalmasan kivergődni. Csak egy kicsit tudna az osztrák kormány a sarkára állni — gondolja a bécsi újság — nyomban legyűrhetné a prédára kész magyarokat. De az egyik bécsi organumnak sem jut eszébe, hogy éppen a németek példátlan garázdalkodása készítette elő azt a válságot, amelybe most már önhibáján kívül a magyar is bele-sodródott. És azt sem akarják észrevenni, hogy a kormányok utolsó viaskodásában inkább az osztrák mutatkozott erősebbnek, mert ha a magyar kormány tudott volna a sarkára állni, akkor az ő törvényes alapján hamar kieroszakolhatta volna a végleges és reá nézve kedvező döntést. Mikor az ischli tanácskozások után augusztus huszonegyedikén még újabb tanácskozásokra van szükség, ez már magában is azt bizonyítja, hogy az osztrák kormány elég erősen viselkedett. Törvénytelen alapon is ki tudta vinni, hogy Budapesten módot keresse-nek valamelyes kompromisszumra.

Az osztrák miniszterek tehát nem éppen a legjobb utavalóval jönnek le Budapestre, hogy itt két napig, vagy esetleg tovább is tanácskozzanak a magyar kormányval. De mi a bécsi újságok lármája daczára is hisszük, hogy a két kormány az ischli hangulat ismeretével a jog és a méltányosság alapján fogja keresni a megoldást. Az idő sürget, a magyar parlament nemsokára összeül, talán a Reichsrath összehívásával sem fognak késni: a két kormány tehát sietnie kell és azonfelül nem szabad megfélemlenie arról sem, hogy augusztus huszonegyediké körülbelül az utolsó dátum a tanácskozásra, mert azután már csak a cselekvés következhetik. Míg tehát a „Neue Freie Presse” gúnyolódik, a „Reichswehr” pedig egyenesen az eszeveszettség jeleit árulja el, mi itt Magyarországon kellő óvatossággal figyelünk minden eshetőséget, de sem gúnyolódással, sem tehetetlen toporzékolással nem zavarjuk azt a eszűndet, amelyre a tanácskozó kormányoknak olyan nagy szüksége lesz. Rövid időn úgy is ki kell pattannia a megoldásnak. És akkor még mindig lesz időnk, hogy megmondjuk a véleményünket.

Addig a hangulat jellemzésére ideiktatjuk az említett két legérdekesebb újságyilatkozatot. A „Neue Freie Presse” vasárnap ve-

zércikkének második fele hü fordításban így szól:

Nem annyira a magyar kormány tulsulya félelmes, amely erős és megbízható parlamenti többségre és az ország közvéleményére támaszkodhatik, mint inkább az osztrák kormányoknál édes szokássá lett rendszer, hogy a munkát mindig a könnyebb végéről fogják. Épenséggel nem lehetetlen a vámtérlet közösségét fentartani, anélkül, hogy azt az adót fizetők, amelyet Magyarország a közösség fentartásáért követel. Mert azt, amivel Magyarország fenyegetőzik, hivatkozván a vámszövetség lejártával visszanyert örendelkező jogára, tudniillik a vámtérlet szétválasztása, azt egyszerűen képtelen keresztülvinni. A magyar kormányuk ugyanolyan szüksége van a provizóriumra, mint az osztráknak. Ez már abból is világos, hogy a magyarok haladékat kívánnak az egyezsége 1903-ig. A kereskedelmi szerződések, amelyek csak akkor járnak le, megakadályozzák a rögtönű különválást s amíg ez meg nem lesz Magyarországnak, törvényhozása minden önállósága mellett is szüksége van egy dologra Ausztriától: a reciprocitásra. Ez mindenestre szilárd védekező alapot nyújt a látszólag tülhatalmas magyar kormányval szemben, amelynek a kabinetkérdés olyan fegyveré, amely az osztrák kormány kezében semmit se ér. De minél nehezebb a küzdelem, annál csábítóbb lesz az osztrák miniszterelnökre, hogy legyőzesse magát. S maga a legyőzetés, milyen kényelmes!

A magyar miniszterelnököknek a megállapodásokat a magyar képviselőházban nem veszélytelen ellenzékkel szemben kell megvédelmeznie; az osztrák kormányuk nem kell parlamenttől félnie, mert a megállapodásokat a tizenegyedik szakasz segítségével lépteti életbe. Igen, minél tovább tart a provizórium, annál tovább tart Ausztriában ez a paradicsomi állapot, melyet nem zavarnak viták, ellenzék, obstrukció. Minél jobban győzik le Ausztriát, annál erősebb lesz a kormánya, mert ha megszabadul a kiegyezés meghosszabbításának örökös gondjától, szabadon választhat, hogy vagy behozza, amit elmulasztott, vagy megkísérli az obstrukciót eseh receptje szerint légyózni, vagy tovább kényelmeskedik a tizenegyedik szakasz segítségével.

Ebben, és éppen ebben van Ausztria gyöngegsége ezekben a döntő pillanatokban. Ha majdan báró Bánffy a magyar képviselőházban tett nyilatkozataiból megtudjuk, hogy Magyarország a Badeni gróffal kötött kiegyezés előnyeit azáltal biztosította magának, hogy gróf Thun a szükségparagraffussal léptette életbe, akkor tudni fogjuk, hogy mindez nem azért történt, mert Ausztria kényserhelyzetben volt, hanem mert azt, amit az állam áldozott, a kormány megnyerte kényelemben és cselekvési szabadságban. Erre el kell készülnünk, mert a husz év óta szívósan követett politika logikája követeli. A nemzetiségi harc, a pártok széthuzása nem károsította Ausztriát oly érzékenyen, mint ez a politika, amelynek célja és gyújtópontja nem az állam fentartása, hanem az éppen uralkodó kormány fentartása. A következmények persze nem maradnak el. A nehézségek, amelyek elől egy kormány kitér, olyan természetűek, hogy tisztelesen megerősödvé lépnek a következő kormány útjába. Az erópazariás pedig, amely az elhárításukra kell, az állami intézmény meggyöngyölésében nyilvánul. Hogy minő haladvány szerint nő ez utóbbi, megmérhető abban a rövid időközben, amely a nyelvrendeletek és a mostani válság közé esik.

A bécsi sajtó vehemens hangulatát igen jól illusztrálja a „Reichswehr” tegnap reggeli lapja is, mely a „Nemzet”-nek az ujonan alapított császári és királyi emlékérmekről írott informatív cikkével foglalkozik. A „Reichswehr” tudvalevőleg csak a legkisebb mértékben nevezhető félhivatalos lapnak; régebb hitelességétől már rég megfosztotta őt az az ismert incidens, amely ez újságnak sokkal több szenvedést okozott, mint például az affér másik hősenek, Badeninek. Ma mindazonáltal oly fönséges gorombasággal beszél a „Reichswehr”, mintha ismét hivatalból ráruházták volna a bécsi bürokrácia egész keserűségét. Ime a textus, bizonyoságul annak, hogy Bécsben erkölcsi kötelességgé lett megtámadni mindent, ami magyar, különösen ha félhivatalos magyar:

Bécs, augusztus 19. (Magyar tulkapások.) A szomszéd urak, tul a Lajthán, mindig mesterek voltak benne, hogy „kérdés”-eket fődözzenek föl, amelyek fölött azután a magyar közvélemény üljön törvényt. A kérdések rendszerint valamely „közjogi” aggodalomra vonatkoznak, melyet azután atavisztikus kiméledlenséggel szoktak tárgyalni. Így történt a dolog tegnap is, a császár születése napján, amikor a magyar ultrák mindjárt az emlékérmek alapításáról szóló legfelsőbb kéziratok közzététele után sajtójukban mindenféle tendenciózus „aggodalommal” álltak elő. Erről az oldalról megszoktuk az ilyen eljárást. Annál monstruozusabb és esetlenebb azonban a hivatalos „Nemzet”-nek mai számában megjelent az a fejtegetés, mely nyilvánvalólag formálisan mentegetni akarja a császári kéziratokat. A „Nemzet” így ír: (Következik itt a Nemzetnek kommunikéje, melyet szombaton mi is közöltünk s melynek az az értelme, hogy ezuttal nem állami tónyról van szó, hanem egyszerűen csak a királynak egy kegyes cselekedetéről), amennyiben ő felsége ezuttal emlékérmeket ad hü szolgálóinak kvázi fotografiája helyett, hogy a hivatalos lapban jelent meg a közlés, az onnan van, hogy a hivatalos lapban az udvari hírek is meg szoktak jelenni.) Ez a közlés egy hivatalos magyar lapban egyszerűen hallatlan dolog. Az urak odaát nem férnek már a bőrükben. Most, hogy sikerült az a sokszoros törekvésük, hogy Ausztriát terrorizálják, most már nincs határa gögjüknek, konfuziójuknak és durva tapintatlanságuknak. Hát canyire volnánk? Kossuth uré, a biztosítási igazgatóé a szomszédban a szó és a hivatalos sajtó az ő nyelvén beszél. Helyes. Végén csattan majd az ostor.

Bécsi levelezők a következőket jelenti a politikai helyzetéről:

Bécs, augusztus 21.

Itt egész bizonyosra veszik, hogy a Reichsrathot szeptember tizenkettedikére összehívják.

Az augusztus 24-iki budapesti miniszteri tanácskozásokról egy itteni hétfői lap azt írja, hogy ezekben érdelemleget egyezményekről lesz szó, mert az iránt már elől megállapodás jött létre, hogy a kiegyezési javaslatokat Magyarországon parlamenti úton, Ausztriában pedig a tizenegyedik szakasz alapján léptetik életbe.

A kérdés moritumát illetőleg az a hír tartja magát, hogy az osztrák kormány ha j-

landó engedelményeket tenni a magyaroknak. Az osztrák kormány ki fogja ugyanis jelenteni a budapesti tanácskozáskor alkalmával, hogy a Badeni minisztersége alatt megállapított kiegyezési javaslatok egy részét elfogadja.

Ujabb hírek szerint gróf Thun rövid idő múlva le fog mondani és valószínű, hogy helyébe olyanforma hivatalnokminiszterium jön ismét, aminő a Gautsché volt.

Prágában ma az a hír volt elterjedve, hogy Thun már lemondott, sőt már meg is nevezték utódját báró Chlumecy személyében. A hírek természetesen alaptalanoknak bizonyultak.

Prágában azonban ennek daczára azt hiszik, hogy gróf Thun még a Reichsrath egybehívása előtt távozik és az új kabinetet a nyelvrendeletek felfüggesztése után nevezik ki.

KÜLFÖLD.

Vilmos császár Mainzban. Tegnap, szent István napján, kaptuk a következő távirati tudósítást Mainzból: Vilmos császár ma reggel ide érkezett. A főpolgármester üdvözlő beszédére a császár körülbelül következőleg válaszolt:

„Köszönöm önnek, tisztelt főpolgármester ur, szíves üdvözlő szavait. Városuk nem ismeretlen előttem. Mint serdülő fiu voltam itt és akkori megfigyeléseim meggyőzték azzal, amit ön most röviden és találóan mondott. A római-német birodalom tönkrement, mert nem állott nemzeti alapon. Pusztulásának az volt az oka, hogy nem volt meg a hazafias érzés és az összetartás tagjai között. A mai birodalom a közös együvértartozás és a közös vezérő fő szükségének érzéséből keletkezett. Ez a birodalom a hazaszeretet alapján épült föl. Szilárdul el vagyok tökéve, hogy minden erőm latbavetésével fontarion nagyatyám művét és a békét, amely oly drága nekünk. De ezt csak úgy tehetem, ha sikerül tekintélyünket szomszédainknál föntartanunk. Szükséges ehhez az egyetértés és együttműködés minden német törzsek, sőt minden egyesnek, Mainz városának is.”

A császár ezután kegyéről biztosította Mainz városát és így végezte szavait:

„Nem fogom elfelejteni soha, hogy abból a házból, ahol ma kedves rokonom vendégeként tartózkodom, indult el nagyatyám nyugat felé arra az utjára, amelyen a német birodalmat erős kalapácsütésekkel megkövacsolta. Köszönöm önnek, tisztelt főpolgármester ur, a szíves fogadást és a város szép feldiszipését és kérem, hogy juttassa e köszönetemet polgártársai tudomására.”

A császár ezután kezét szorított a főpolgármesterrel és a sokaság lelkesült ovációi közt a Gonsenheim mellett levő gyakorlóterre lovagolt, ahol diszszemle volt a csapatok fölött.

Békekötés.

Madrid, augusztus 21.

A mai minisztertanácsban kinevezték a Kuba szigete kiürítésének felügyeletére kiküldendő spanyol biztosokat. Ezek Gonzales de Parrado tábornok Pastos Landeró ellentengernagy és Montoro. a kubai kabinet pénzügyminisztere.

Puerto-Rico kiürítési bizottságát még nem nevezték ki. A Párisban összeülő békebizottság tagjait még szintén nem nevezték ki.

Amint a Fabra-ügynökség igen jó forrásból értesül, már kijelölték ugyan az illetőket, de neveiket nem teszik közzé, mert a kormány elakarja kerülni azt, hogy a bizottság munkálkodásai, amelyeknek haladéktalanul meg kellene kezdődniök, a cortex küszöbön álló üléseivel összeesnek. A cortex egybehívása azonban szükségesnek bizonyul, mert máskülönben miniszterválság lenne, amit Sagasta el akar kerülni. A spanyol kormány tehát a békebizott-

ság összehívására a békejegyzőkönyvben megállapított legutolsó határnapot (tudvalevőleg október 1-jét) fogja igénybe venni és megbízottait a legutolsó pillanatban fogja kinevezni.

A Fabra-ügynökség mint bizonyosat állítja, hogy a cortex szeptember derekán fog összedülni.

Madrid, augusztus 21.

Silvelának az a véleménye, hogy a cortex azonnal össze kellene hívni és kijelentette, hogy hajlando a kormány élére állani, ha a korona kívánja.

A „Liberal” az alkotmányos garanciák helyreállítását követeli, hogy a sajtó és a parlament megvitathassák a békefeltételeket.

Madrid, augusztus 21.

A tegnapi minisztertanácsban a tengerészeti miniszter felolvasta Cervera tengernagy jelentését a santiago de cubai tengeri csatáról. A jelentést, amely sokkal részletesebb az annak idején küldött távirati tudósításnál, a legfőbb hadi tanács elé terjesztik megvizsgálás végett. Puerto-Rico kiürítése ügyében már szintén kinevezték a bizottságot, amelynek Vallarino hajóskapitány, Puerto-Rico mostani tengerészeti főparancsnoka, továbbá Ortega és Sanchez del Aquila tábornokok a tagjai. A miniszterek egyike a Fabra-ügynökség tudósítója előtt kijelentette, hogy Blanco tábornagy békés magatartást tanusit. Blanco tényleg azt az óhaját nyilvánította, hogy mentse őt fel attól, hogy ő vezesse Kuba végleges átadását. Ez az idő azonban még messze van, mert a kiürítés nem fog egyhamar megtörténni, minthogy a békejegyzőkönyv csak azt állapítja meg, hogy a kiürítés ügyében a bizottság az aláírás után tíz nap múlva kezdje meg munkáját, de a kiürítésre nem szab határidőt. A miniszter hozzátette, hogy Blanco tábornagy a bizottság munkálatai alatt megtarthatja állását és az átadás előtt elhagyhatja a szigetet. A miniszter megerősítette, hogy a tegnapi minisztertanács nem foglalkozott a cortex összehívásának kérdésével, minthogy ebben az ügyben már megállapodásra jutottak. A békebizottság tagjait még nem nevezték ki s a bizottság csak a cortex bezárása után fogja megkezdeni Párisban munkálatait. A hadügyminiszter kijelentette, hogy a Filippini-szigetéről nem kapott újabb hírt. A külügyminiszter közölte, hogy Anglia csakugyan jegyzéket intézett a spanyol kormányhoz, amelyben felvilágosítást kér a Gibraltar mellett végzett erődítési munkálatokról és megjegyzi, hogy ez intézkedésre, tekintettel a két ország jó viszonyára, nem volt ok.

New-York, augusztus 21.

Sampson hajórajja ma reggel az itteni kikötőbe érkezett.

New-York, augusztus 21.

Sampson tengernagy hajóhadát megérkezésekor nagy lelkesedéssel fogadták. A hajók tisztelegve vonultak el Grant siremléke mellett és Tompkinsvillebe mentek. A folyamat és az öblöt számtalan hajó lepte el. A rakodópartoknál és a háztökön óriás sokaság szorongott. Az útegek üdvözlő lövéseket tettek, megluzták a harangokat és fölharsant a nemzeti himnusz, amelyet a sokaság lelkesen énekelt. A folyamon levő hajók lobogódszt öltöttek. A polgármester a tengernagy hajóra ment s átadta Sampson tengernagynak és a tiszteknek a New-York diszpolgáraitvá történt megválasztásokról szóló okleveleket.

London, augusztus 21.

A „Times” jelenti New-Yorkból, hogy mindazoknak az amerikai csapatoknak a legénységét, amelyet legelőször hívtak be és pedig szám szerint négyszázezer embert, rövid idő múlva hazabocsátják. A hatóságok kijelentik, hogy Meritt tábornok Manillában nem kér segédesapatokat. Előreláthatólag csak néhány ezredet kell majd Santiago de Cubába küldeni. Nem hiszik, hogy a kubai felkelők nyíltan ellene fognak szegülni az amerikai uralomnak.

Madrid, augusztus 21.

A Fabra-ügynökség jelenti: Félhivatalos körökben azt állítják, hogy a karlista vagy köztársasági bandák felbukkasáról szóló hír teljesen alaptalan és hogy jelentéktelen eseményeket igyekeznek felfújni.

Egész Spanyolországban, ahol nyugodtan fogadják az eseményeket, csend van. Don Carlos megiltotta párthiveinek, hogy bármi-féle zavargást okozzanak; a köztársaságiak pedig tehetlenek, mert viszálykodás ütött ki közöttük.

TÁVIRATOK.

A Vatikánból.

Róma, augusztus 21. Szent Joákim ünnepe alkalmából a pápa ma tizenhárom biboros, sok főpap, főnemes és a katolikus egyetek képviselőinek jelenlétében magánkönyvtárában fogadást adott. A pápa, aki igen jó szinben volt, több biborossal a legjobb kedvvel beszélgetett az olaszországi vallási viszonyokról és a Brüsszelben legutóbb tartott eucharista-kongresszusról. Erre az összes jelenlevő személyiségek és küldöttségek elvonultak a szent atya trónja előtt, aki minden egyeshez jóakaró szavakat intézett. A pápa több ajándékot is kapott. A fogadás délben kezdődött és fél egy órakor ért véget. A pápán a fogadás hosszu tartama daczára sem mutatkoztak a fáradtság jelei.

„Bizalmas” hadgyakorlatok.

Páris, augusztus 20. Amint a „Temps” jelenti, nem fognak engedélyeket kiadni a harmadik és hatodik hadtestek nagy hadgyakorlatoain való részvételre. E hadgyakorlatok bizalmas jellegűek lesznek. A hadgyakorlatokat Jamont tábornok vezeti és az a céljuk, hogy a tábori szolgálatban szükséges újításokat előkészítsék. A német tüzérségben történt változásokat figyelembe vették. Csúpná technikai célokból és ünneplésességek nélkül rendezik a gyakorlatokat és nem lesznek más szemlélői, mint az illető katonai hatóságok fejei.

A kínai felkelés.

London, augusztus 21. A „Times” jelenti Hong-Kongból e hó 19-iki kelettel, hogy Dél-Kínában a mézszárlások még egyre tartanak. Vutsouban naponként látni hullákat a Sikiang folyón. Kétszáz felkelőt, akik Taivongkongba behatoltak, Ma tábornok megvert, száz elesett és negyvenet elfogtak.

Szocziálisták szervezkedése.

Berlin, augusztus 21. A szocziáldemokrata-párt ülést október 3-án Stuttgartban tartja meg. Az ideiglenes programmnak pontjai az ügyvezetés teendőin és jelentéseken kívül még a következő pontokat is tartalmazza: Előkészületek az 1899-ik május elseji ünnepélyre.

Jelentés a vám- és kereskedelmi politikáról, A párt programját illető javaslatok.

HIREK.

Szent István napja.

A dicsőséges jobbkéznek ezidén véletlenül kettős ünnepe ragyogó két nyári nap volt Budapesten. Szent István reggelén a Mátyás-templom főnséges öreg harangja hűvös őszies levegőt mozgatott; a Dunapartra, a korzóra, hol már levelét hullatja az akác, a sablonos ezres számokban tódult az ünneplő sokaság. Honnan jött ez az özönlő néptömeg, mely világtájék ontotta a lánczhidra ama mozgó, fekete tengert? Természetes, hogy nem Budapest, sőt még Budapesznek egyszerűbb külvárosai sem. A budapesti ember rendszerint még sohasem látta a szent király dicsőséges jobbját; a budapesti ember nem igen ismeri a főváros nevezetességeit, mert jobbára csak munka és pihenés céljából van Budapesten: a szórakozást és ünneplést átengedi vendégeinek, a kedves vidékieknek. Ő legfőjebb csak ma vagy holnap járul a Zsigmond-kápolnában kitett erekiye elé, mely tegnap zsolozsmák és tömjénfelhők közt haladt végig a budai váron. A vidéki közönség adta ezuttal is a hagyományos sokaságot; pénteken huszezer, szombaton huszonkétezer utas szállt ki a budapesti pályaudvarokon, bizonyosságul annak, hogy sem zónarendszernek, sem vasuti politikának nincs

hatalma ahhoz, hogy végkép beszüntesse a kéjvonatokat, mert ha hivatalosan el is törölték a kéjvonatot, a földi vándorok azért tizenötödmagukkal beszállnak egy másodosztályú szakaszba és a kéjvonat ismét megvan. Így él a kéjvonat a világ végezetéig.

Vasárnap, az ünnep másodnapján egy kis délelőtti zápor még kellemesebbé tette az atmoszférát. Ebben a pillanatban, mikor ezeket a sorokat írjuk, csak a vendéglősök panaszkodnak, hogy a kettős ünnep tulajdonképpen csak elvont fogalom: a második nap nekik már hétköznap számba megy, mert az emberiség két nap egymásután nem igen szeret pazarul költenie.

A régi hagyományokhoz híven nagy fényvel, óriási közönség részvételével tartották meg verőfényes időben a Szent István-napi körmenetet. Jóllehet a körmenet csak reggel hét órakor indult meg, a közönség már hajnalban óriási tömegekben vonult fel a várba, hogy jó helyet biztosítson magának. A fellobogozott kis propellerek kettőzött menetekkel alig bírták a roppant népet szállítani, a siklónál meg valóságos harc folyt, úgy, hogy a rendőrség alig tudta a rendet fenntartani. A várban jóval hét óra előtt már ember ember hátán szorongott a tikkasztó melegben. A 86-ik gyalogezred díszbe öltözött legénysége, meg a rendőrség áll sorfalat a körmenet útján végig. A Szent Györgytéren voltak felállítva a vásári bódék, sátrak, a melyek között roppant sürgés-forgás volt. A királyi palotai Szent Zsigmond-kápolnában ezalatt díszes közönség gyülekezett. Ott voltak többek között díszmagyarban Perczel Dezső belügyminiszter, Josipovich Imre horvát miniszter, Gromon Dezső honvédelmi államtitkár, Rudnay Béla főkapitány, a tudomány- és műegyetem tanácsa, Öhlhanser kerületi előljáró, sok fővárosi bizottsági tag stb.

Pontban hét órakor érkezett meg diszhintóján Vaszary Kolos biboros hercegprimás Francis Norberttel, követve udvari papjaitól. Rövid ima után megindult a menet a Mátyás-templom felé. A templom bejáratánál gyülekezett a helyőrség tábornoki és főtisztika kara herceg Lobkovitz Rudolf hadtestparancsnokkal élén. Amint a menet megérkezett, a hercegprimás misemondó ruhát öltött s megkezdődött az ünnepi istentisztelet. Francis Norbert tankerületi főigazgató lépett a szószékre s remek egyházi beszédében emlékezett meg a nagy nemzeti ünnep jelentőségéről.

A beszéd elhangzása után kezdődött meg az ünnepi nagy mise, amelyet Vaszary Kolos biboros hercegprimás pontifikált, nagy papi segédlettel. Asszisztáltak: Vézinger Károly apát-kanonok, Kanovich Béla apátplébános és Ványa Ferencz katonai prépost, továbbá dr. Walter Gyula kanonok irodai igazgató, dr. Kohl Medárd titkár, dr. Klinda Teofil kanonok, báró Gudenus és Andor udvari papok, dr. Nemes Antal plébános a várbeli káplánok és számos növendékpap. A templomi ének- és zenekar Vavrincz Mór Es-dur miséjét és „Os justi“-ját adta elő. Meghatóan szépen énekelték Bogisich Mihálynak egyik, Szent Istvánról szóló régi magyar egyházi dalát. A magánzólamokat Vavrincz Mór, Erd Anna, Juhász Ferencz és Krétschly Károly énekelték.

A templom előtt felállított 69-ik gyalogezred két díszszázada áldozáskor és urfelmutatáskor háromszor sortűzet adott, a zenekar pedig rázendített a Gotterhaltére.

Pontban kilenc óra volt, amikor a menet ismét megindult a kápolna felé. A menetet díszbe öltözött lovasrendőrök s az első honvédegyalozezred két százada nyitotta meg. Ezek mögött haladtak a különböző egyesületek zászlók alatt, a kerületi papság, köztük a jezsuita-atyák, karmeliták s katonai lelkészek mind ornatibusban, majd következtek az angolkisasszonyok, a szürkenének, Erzsébet-rendi apácák, fehérruhás leánykák, akik virágokat szórtak az utra s vitték az arany kalásczokból készített koronát, a fiu- és leányvárvaházak növendékei s csak ekkor hozták a szent jobbot a kispapok, akiket a hercegprimás követett, mögötte a notabíltásokkal.

A szent jobb és a hercegprimás oldalán a főváros díszbeöltözött hivatalnokai haladtak kivont

kardokkal, mellettük a koronaórség legénysége festői díszegyenruhában. Menetközben a 69. ezred zenekara játszott s azt egy díszszázad zárta be. Majdnem félóraig tartott, míg a menet visszatért a szent Zsigmond-kápolnába, ahol a papság imája közben a szent jobbot ismét elhelyezték.

Körmenet után a roppant közönség a siklón meg az elipszen vonult le s oszladozott el a legnagyobb rendben. Természetesen azért délelőtt folyamán tömérdek ember zarándokolt föl a kápolnába, ahol a szent jobb ma közszemlére volt állítva.

Az ünnep alkalmából a mentők több mozgóórséget tartottak fenn a siklónál, a várnál s szerencsére egy csomó elájult asszony meg leány eszméletretérítésén kívül nem akadt dolga. Csupán egy súlyosabb eset volt. Kiss Béla lakatossegéd ugyanis a királyi lovarda mellett felmászott egy magas korlátra, ahonnan azután valahogy lezuhant. Fején súlyos sebeket szenvedett, úgy, hogy eszméletlen állapotban szállították a szent-János kórházba.

Bécs, augusztus 20.

Mint minden évben augusztus 20-án, úgy most is a kapuczinusok ünnepiesen kivilágított templomában Szent István napja alkalmából ünnepi istentiszteletet tartottak. A szónoklat előtt, melyet Schlauch biboros titkára, Fetser P. Antal mondott magyar nyelven, a bécsi magyar dalárda Zsák Vilmos karmester vezetése alatt elénekelt a „Jövel Szentlélek“ kezdetű ünnepi éneket. Az istentiszteletet Palotay László nagyváradi apát czelebrálta, a zenei részt pedig Wolf Vilmos karnagy vezette. Az istentisztelet után a dalárok elénekelték a himnuszot. Az istentiszteleten részt vett dr. Révy, az ő felsége személye körüli miniszterium osztálytanácsosa, továbbá a magyar testőrgárda tisztjei és a bécsi magyar kolónia számos tagja. A templom középső hajója előtt egy félszázad gyalogság állott sorfalat.

Lapunk mai száma 8 oldal.

— Erzsébet királyné vendégei. Nauheim fürdőből, a királyné üdülőhelyéről táviratozza tudósítónk: Vilmos császár és Augusztia Viktória császárné ma délután 4 óra 20 perczkor Erzsébet királyné látogatására ideérkezett. A pályaudvaron a hatóságok képviselői fogadták a császári párt. Vilmos császár osztrák-magyar gyalogezredének egyenruháját viselte. A császári pár kocsin ment a Kracht-villába, ahol Erzsébet királyné igen szívesen fogadta ő felségeiket. Augusztia Viktória császárné megcsókolta Erzsébet királyné arcát mindkét felől és virágokrétát nyújtott át neki, amely fekete-sárga szalaggal volt ékesítve. Vilmos császár kezét csókolt a királynénak. A császári pár majdnem háromnegyed óra hosszat időzött a királynénál, azután szívélyes bucsút véve, a Gosswin-villába ment Keresztély schleswig-holsteini herceg nejének látogatására. Délután 5 óra 24 perczkor a császári pár visszautazott Wilhelmshöhebe. A császári párt úgy megérkezésekor mint eltávozásakor lelkesült órációban részesítette az összegyűlt közönség.

— Báró Apor Gábor temetése. Bécsből táviratozzák, hogy báró Apor Gábor államtitkárnak ma végbement temetésén a magyar kormányt báró Fejérvary Géza honvédelmi miniszter képviselte. Az özvegyhez számos réazvótírat érkezett. A kabinetirotától a következő részvétítávirat érkezett:

„Ő felsége a császár és király Méltóságodnak férje gyászos elhunytja alkalmából legfelsőbb részvétét fejezi ki.“

Báró Bánffy Dezső miniszterelnök a következő táviratban fejezte ki részvétét:

„Derek férjének, az én igen kedvelt barátomnak váratlan elhunytja engem is mélyen megrendített; sokat vesztettünk mindannyian, de legtöbbet Méltóságod. Fogadj legmélyebb és legigazabb részvétem kifejezését.“

Az ő felsége körüli miniszterium tisztikara a következő táviratot intézte az özvegyhez:

„Imádott felejthetetlen főnökünk elhunytának lesújtó híre az egész miniszteriumot gyászba borította. Mélyen megilletődve veszünk részt Méltóságod nagy fájdalomában és rendíthetetlenül hívei maradunk drága halottja emlékének.“

— Személyi hírek. Frigyes főherceg ma délután Pozsonyból Győrbe érkezett és holnap szentlélet tart a Győrben összpontosított Nadasdy huszárezred felett. — Berlinből táviratozzák: Szögyény-Marich László osztrák-magyar nagykövet Kasselből ide visszaérkezett s ma innét csóori birtokára utazik. — A pécsi püspök látogatására Bécsből ma Pécsre érkezett Kállay Béni közös pénzügyminiszter neje, két leánya és hadnagy fia kíséretében. A püspököt régi barátság köti a miniszter családjához.

— A román királyi pár Budapesten. Tegnap reggel hét óra ötven perczkor Bécsbe utaztában egy óra hosszat tartózkodott a keleti pályaudvaron Károly román király és Erzsébet román királyné. A királyi pár kíséretében voltak: Brimoján ezredes, Georgescu őrnagy, Schatz utazó marsall, Mavroini Olga és Bemzescu udvarhölgyek. A királyné a korai idő miatt le sem szállt a vonatról, ellenben Károly király Brimoján ezredessel és Mavroini udvarhölgygyel az étterembe ment, ahol megreggelizett. Ő felségeik fogadtatására megjelentek a pályaudvaron: Bals Sándor főkonzul, Margirigescu-Grencianu György konzul és a konzulátus összes tisztviselői. Bals főkonzul a vonatban időző királynénak egy doboz babát nyújtott át, amelyek mindegyike más-más magyar nemzeti viseletet ábrázolt. A királyné szíves szavakban mondott köszönetet az ajándékért. Nyolcz óra ötven perczkor a királyi pár tovább utazott Bécs felé.

— A hadsereg köréből. Bécsből táviratozzák: A hadsereg rendeleti közlönye közzéteszi Pittreich tábornagynak, a katonai főtörvénytörvények elnökének kinevezését a legfőbb katonai ítélőszék elnökévé és Ratzenhofer vezérőrnagy kinevezését a katonai főtörvénytörvények elnökévé.

Esztergomból táviratozzák: Az esztergomi házi ezredet Bécsbe helyezték át. A város hatósága a távozó ezred tiszteletére bucsuzót rendezett. A banketen a főpapság, a város és megye előkelősége nagy számban volt képviselve. Az ezred, mely igen régen van Esztergomban s mindenkor a legszívélyesebb viszony állt fenn közte és a polgárság között, holnap reggel távozik a városból. A primás a legénységet külön is megvendégelte.

Gromon Dezső államtitkár Pécsre érkezett és ma délután a napokban átadandó honvéhadapródiskolát behatóan megsemmelté. Az államtitkár a tervek szabatos keresztülviteléért elismerését fejezte ki s kijelentette, hogy az intézet megnyitásán a kormány képviselve lesz.

— Halálozás. Súlyos csapás érte Regele János királyi tanácsost, a képviselőház főigazgatóját testvérjének, özvegy Lázár Istvánné, született Regele Anna urnőnek halálával. A hetven esztendőskorában Vácson elhunyt matrona haláláról gyászoló családja a következő jelentést adta ki:

Dr. Lázár Lajos képviselőházi elnöki fogalmazó és nővére Lázár Ilona, mint a meghaldogult gyermekei, — ugyszintén testvérei: Regele Károly Vác város nyugalmazott főjegyzője, Regele János kir. tanácsos, képviselőházi főigazgató, Regele Ferencz m. kir. záloghézi főtisztviselő, mely szomorúsággal jelentik, hogy szeretett édes anyjuk, illetőleg testvérük özvegy Lázár Istvánné született Regele Anna a halotti szentségek ájtatos felvétele után 1898. évi augusztus hó 20-án esti 9 órakor, életének 70-ik, özvegyi állapota 24-ik évében végelgyengülés folytán elhunyt. A meghaldogult hűlt tetemei f. hó 22-én d. u. 4 órakor (a Horváth Mihály-utca 11. sz. alatti házban) a római kath. szertartás szerint beszenteltetvén, az alsóvárosi sírkertben fognak örök nyugalomra helyeztetni. Az elhunyt lelki üdvéért az egésztestő szentmise a felsővárosi plébániatemplomban f. hó 23-án reggel 7 órakor lesz. Vác, 1898. augusztus 21. Áldott legyen emléke! Béka hamvaira!

Blumgrund Samu Tivadar tegnap Szt.István kórházban meghalt. Az elhunyt már tizenhét éves korában vett részt a szabadságharcban, melyet a világsi fegyverletételig végig küzdött. Az olasz hadjárat befejezése után, melyben mint főorvos

működött, török szolgálatba lépett. Hazatérve két évtizeden át szolgált Krassó-Szörénymegye közegészségügyét, mint bozovicsi járásorvos.

— **Bismarck végrendelete.** A „Danziger Zeitung” egyik pomerániai levelezőjének alkalma volt betekinteni Bismarck végrendeletébe. A volt kancellár eszerint Rheinsfeld kivételével összes pomerániai birtokait Vilmos grófra hagyta, Rheinsfeld pedig Herbert herczegnek jutott. Herbert herczeg kapta továbbá az összes értéktárgyakat, melyek értékét egy millió márkára becsülik. Ez értéktárgyak Bleichrödernél vannak letétben. Ebből azonban Herbert herczeg, öcsésének 300.000 márkát tartozik kifizetni. Vilmos gróf három leánya egyenkint száz-százezer, Rautzau grófné pedig kilencszázezer márkát kap.

— **Közfogló.** Dr. Andor Endre kereskedelemügyi miniszteri fogalmazó eljegyezte, k.-szentmiklósi Nagy Ilonkát, k.-szentmiklósi Nagy Ferencz leányát.

— **A csömöri országút misztériuma.** Batter Gyula huszonnyolc éves helynéküli borbélysegéd tegnap önként jelentkezett a kőbányai rendőrkapitányságon és elmondta, hogy ő egy barátjával, Darázs Ignác rákosfalvi baromfikereskedővel közösen elhatározta, hogy megvált az élettől. E végül kimentek a csömöri országútra és mindketten erős máklevet ittak. Darázs a veszedelmes italtól örökre elaludt, ő azonban magához tért s társának hat forintnyi pénzéből egy forint 50 krajczárt elvett. Arra a kérdésre, hogy hol van a holttest, nem tudott felelni, mert a helyre már nem emlékszik. A rendőrség nyomban kiküldte embereit a holttest fölkeresésére s egyúttal megindította a vizsgálatot annak a kiderítésére, hogy a különös jelentkező igazat mondott-e?

— **Kitüntetett főigazgató.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király Fischer Miklós, az igói ágostai hitvallású evangélikus főgimnázium igazgatója és a Magyarországi Kárpát-egyesület ügyvivő alelnökének, a közművelődésügy terén szerzett érdemei elismerésül a Ferencz József-rend lovagkeresztjét adományozta.

— **Szibéria felé.** Egy berlini táviratunk jelenti a következő borzalmas hírt: A „Post” magántávirata szerint szibériai lapok közlik, hogy az „Angara” szállítóhajón, amely ötszáz foglyot vitt Tjumenből Tomszkba, 31 foglyó levegő hiánya következtében megfulladt, a többi pedig majdnem mind súlyosan megbetegedett. A kormány elrendelte a legszigorúbb vizsgálatot.

— **Tüntetés a városháza előtt.** A fővárosi szociáldemokrata párt vasárnap délután 4 órára az új városháza tanácstermébe népgyűlést hívott össze, hogy a munkás-védőtörvényről tanácskozzék. A párt közlönye már néhány nappal ezelőtt hirdette a gyűlést és felhívta a munkásokat, hogy minél tömegesebben jelenjenek meg a városháza előtt. Hadd gyűződjének meg, vajjon a fővárosi tanács, mely a városligetnek az Arena előtt elterülő részét az üdülést kereső közönségre való tekintettel népgyűlés céljaira át nem engedi, a fővárosi tanács-termet átengedi-e? A hívásnak engedett is néhány ezer munkás és már három óra felé az utca mindkét oldalát több száz ember lepte el, köztük sok vidéki atyafi, kik Szent István-ra jöttek fel a fővárosba. Egyes kíváncsi munkások a mellék utcában várták a jövőre dolgot. A rendőrség tudomással bírt a tervezett tüntetésről és meg is tette kellő intézkedéseit. Négy órakor megjelent Sajó Sándor rendőrkapitány és közölte a gyűlés egybehívóival, hogy a főkapitányság engedélyezte ugyan a gyűlés megtartását, de a fővárosi tanács végzése még nem érkezett meg és így a gyűlést nem lehet megtartani. Majd a néptömeghez fordulva, ugyanezt közölte a munkásokkal is s felhívta őket, hogy csendben oszoljanak szét, le a városi tanácssal!

Abczug! Le velük!

— **Le a joglúprokkal!** Éljen a szociáldemokrácia!

Ilyen és más effajta kiáltásokba tört ki a méltatlankodó tömeg, de csakhamar kellő nyomtatékot nyert a rendőrkapitány felhívása, midőn 50 rendőr lépett ki a városháza kapujából és négy lovasrendőr is feltűnt a látóhatáron. A tömeg nagy része futásnak eredt, míg egy körülbelül 200 főből

álló csoport a Kossuth Lajos-utcán át vonult el, éltette a szociáldemokráciát és a nemzeti kaszinó elé érve, rázendítette a Marseillaise-t. De csakhamar abba hagyták, mert hátul rendőrcsapat követte a tüntetőket. Egy másik csapatot Sajó kapitány és emberei a múzeum-köruton ugrasztottak szét.

— **A hírlapkiadók kongresszusa.** Az ország hírlapkiadói vasárnap Budapesten kongresszusra gyűltek össze. A városházán mintegy kétszáz fővárosi és vidéki újság képviselője jelent meg és a kongresszus elnökévé Zilahi Simont, alelnökévé Gelléri Mórt, Wolfner Józsefet, Láng Józsefet és Nagy Sándort, jegyzőjévé: Lenkei Zsigmondot, Szalmás Arnoldot, Somos Árpádot és Pogány Mihályt választották meg. Majd üdvözlő táviratokat küldtek Mikszáth Kálmán a „Budapesti Újságírók Egyesülete”, Rákosi Jenő az „Othon” és Kulinyi Zsigmond a „Vidéki Hírlapírók Szövetsége” elnökeinek. A kongresszus elhatározta, hogy a hírlapbélyeg eltörlése végett emlékiratot intéz a képviselőházhoz és a pénzügyminiszteriumhoz. Azután kimondta a hírlapkiadók szövetsége megalakulásának szükségességét és ennek előkészítésére bizottságot küldött ki. A hírlapbélyeg mellett a falragasz-bélyeg eltörlésének kérdése is napirenden volt, de utóbb a plakátbélyeg ügyétől, mint amely nem szorosan a hírlapkiadók dolga, eltekintettek.

— **Sándor király „lopása”.** A Szófiában megjelenő „Odziv”, mint annak idején megírtuk — azzal vádolta Sándor szerb királyt, hogy az Athos hegyi Hilander-kolostorból ellopta a legrégebbi cyril-bibliát. Az egyszer már elhalasztott sajtópört most tartották meg és a lap szerkesztőjét, Ivanov Stankot a legenyhébb büntetésre, vagyis három napi f o g h á z r a, tizenöt frank pénzbírságra és a költségek viselésére ítélték el. Az ítélet kihirdetésekor a közönség gyalázó szavakkal illette Szerbiát és Sándor királyt, amiért most a szerb lapok keserű szemrehányásokat tesznek a szófiái bíróságnak, hogy ezt az inzultust nem tudta, vagy nem akarta meggátolni.

— **A Kossuth gyalázói.** Közéledik Lajos napja és ez idén is megünneplik kegyelettel Kossuth Lajos névnapját. Alkalmoszerű tehát a megbotránkozásra, hogy abból a szennyíratból, mely Kossuth Lajos emlékét hangoztatta, még mindig nem vették tüzre az utolsó példányt és terjesztőinek nem használt a legcsattanósabb lecke sem, amelyet kaptak. A „Buda és Vidéke” című hetilapban újra olvasható a következő hirdetés:

Zimándy Ignác legutóbbi könyve
(Ébresztő hangok 11-ik kötet)
(azaz „Kossuth Lajos a történelem ítélszéke előtt”, mely 366 lapra terjed, 20 kr-ért kapható. Megrendelhető a szerzőnél Török-Bálinton.)

— **Vizbefútt ügyvédjelölt.** Megrendítő szerencsétlenség történt szombaton délután Pozsonyban. Lovag Kneusel-Herdlicska alezredesnek huszonnégy éves ügyvédjelölt fia: Aurél, fürdés közben a Dunába fullt. A pozsonyi társaságban általánosan kedvelt és nagyképzettségű fiatal ember az evezős-klub több tagjával uszóversenyre indult, valami módon elmaradt társaitól, úgy, hogy azok már messze usztak, midőn ő utánuk indult. Egyszerre kétségbeesett kiáltás hangzott mögöttük, de mire barátai és a mentőcsónak odaértek, a fiatal ember már alámerült a vízben s többé fel sem bukkant. Késő este volt, midőn a révalji halászok kifogták a holttestet a hullámsírból.

— **Az alföldi szociálfizmus ellen.** Békés-Csabáról jelentik: Petneházy Ferencz Köröstarcsa községének első jegyzője kezdeményezésére megalakult Köröstarcsán az első mezői munkás-szövetkezet, mely a munkaadó hozzájárulása mellett abba a helyzetbe fogja hozni a községet, hogy a napszamosokat s ezek családjait betegségben segítő, halálóráskor temetési költséget ad s végül rokkantság esetén évi segélyt biztosít. Petneházy kidolgozta az ilyen segélyegylet alapszabályait. A tagok egyenkint és minden munkában eltöltött nap után egy fillért fizetnek, a munkaadók a tervezet szerint ennek felét. Ezek a járulékok, valamint önkéntes adományok szolgálnak fedezetül, hogy a munkások orvosi, ápolási és szolgálatképtelenség esetén fentartási segélyben legyenek részesíthetők. A községi előjáróság díjtalanul elvállalja az ön-

kéntes segítő-pénztár ügykezelését s szegényalapja bizonyos hányadával szolgálja azt a célt, hogy a munkaadó és munkás között a legjobb viszonyt fentartsa. A munkássegítő pénztár Békésben nem új eszme. Már négy év előtt lépett irodalmilag sorompóba a csabai ipartestület elnöke, Rosenthal Ignác, ki az iparosok betegsegélyző és békéltető intézményeinek a mezői munkásoknál való meghonosításával vélt a szociálfizmusnak gátat vetni. Ujabbán gróf Wenckheim Dénes gondoskodott munkásairól, az Apponyi és Wenckheim Frigyes uradalmakban pedig már régen áldásosan működik az intézmény, melyért im most a községek buzgólkodnak. Csaba városa tizezer koronát szavazott meg az éves cselédek nyugdíjalapjára. Dr. Lukács György főispán előterjesztésére a munkaközvetítést s önképzést teljesítő nagyránási földműves munkáskörnek nyolczszáz korona államsegélyt utalványoztak.

— **Elpusztult községek.** Ha valaki vizsgálapozgatna az elmúlt hetek napilapjaiban, elszomorodva konstatálhatná, hogy napról-napra több tüzesetről szólnak a tudósítások. A mai nap két község pusztulásáról is kaptunk jelentést. Miskolcra írja tudósítónk, hogy Ároktő községet, melyet Tompának „Csörsz árka” című költeményéből ismerünk, egy pipából kiröppent szikrától keletkezett tűz es a k n e m t e l j e s e n e l h a m v a s z o t t a. A veszedelem oka egy Bátor nevű paraszt volt, akinek födellen pipájából egy pozdorja-csomóra hullott egy szikra. Az égő pozdorjától nyomban lángba borult több fadarab, széna és más gyorsan lobbanó tárgy s a tűz ellenállhatatlan gyorsasággal terjedt el a községben, Oltásról szó sem lehetett, mert a nép mind a mezőn dolgozott és a tüztől-készülékek is nagyon primitívek. Százhatvan nagyobb lakóház és takarmány-csűr égett el, s ezek közül néhány — a jobbmódúaké — volt biztosítva. Az összes kár körülbelül 250.000 forint, amiből csak 100.000 forint térül meg a biztosító társaságoktól. A lakosság legnagyobb része koldusbotra jutott. — A másik nagy tűz Lopola, horvátországi községet pusztította el. Ez is olyan módon keletkezett mint az ároktői. Egy kis gyerek gyufát vitt ki magával a szérűre — játszani. Az égő gyufa egy kazal lábához esett és nyomban lángra lobbantotta az egész kazalt, majd a többi kazlakat is. A mezőn dolgozó falunépe csak akkor látta meg a nagy veszedelmet, mikor már késő volt. A tűz rövid idő alatt behuzódott a faluba és teljesen elhamvasztotta. A kár óriási, mert a sok ingatlanból ugyszólván semmi sem volt biztosítva. A gyújtogató fiú, aki községére a nagy szerencsétlenséget hozta, odaégett.

Napirend.

N a p t á r: Hétfő, augusztus 22. Római katolikus: Timót vt. — Protestáns: Filibert. — Görögorszag: (augusztus 10.) Lőrincz vt. — Zsidó: Elul. 4. — Nap két 4 óra 49 perczkor, nyugszik 6 óra 43 perczkor. — Hold két reggel 10 óra 31 perczkor, nyugszik 8 óra 15 perczkor este.

A kereskedelemügyi miniszter fogad délután 4-5-ig.

A pénzügyminiszter fogad délután 4 órától kezdve.

A horvát miniszter fogad délelőtt 8-10 óráig. Nemzeti múzeum Természettudományi tára nyitva d. e. 9-1-ig. Többi tárai, köztük a néprajzi osztály is (Csalag-utca 15. sz.) 50 krajczár belépődíj mellett tekinthetők meg.

Egyetemi könyvtár zárva. Akadémiai könyvtár nyitva 3-8 óráig. Múzeumi könyvtár nyitva 9-1 óráig. Az új országház kupolacsarnoka megtekinthető 10-1-ig 50 krajczár belépő díj mellett. Az egyetemi füvészkert (Üllői-ut) nyitva reggel 7-től este 7-ig.

A „Hódoló díszfelvonulás”, Eisenhut Ferencz óriási körképe látható Városliget, Andrássy-ut végén látható reggel 9-től este 8 óráig. Belépő díj 50 kr. Gyermekek 30 krajczár.

A Honterus-ünnep.

(Távirati tudósítás.)

A brassói ünnepre előlegezett nemzeti aggodalmak az ünnepek első két napján teljesen szétoszlottak. A százok, ha bizonyos mértékben le is foglalták maguknak Honterust, mégsem tettek semmi olyant, amivel a magyarságot megbántották volna. Az állam iránt való köteles tisztelettel rendezték az ünnepeket; magyar nemzeti lobogókat feltűnően nagy számban alkalmaztak házaikon. Az ünnepélyen megjelent magyar urak együtt ünnepeltek a szá-

szokkal, akik, ugylátszik, legnagyobb emberük ünneplésének napját választották a kibékülésre. Bárha a tudós emléke állandóvá tudná tenni a békét és egyetértést a szászok vidékein.

Az ünnepélyről a következő tudósításokat kaptuk.

Brassó, augusztus 21.

Gyönyörű időben kezdődtek ma meg Brassóban a Honterus-szobor leleplezése és a különböző erdélyrészi szász egyesületeknek évi rendes közgyűlése alkalmából tartandó ünnepek. A szászok háza igen gazdagon vannak díszítve, felében az állam, felében a város színeivel. A városháza tornyán nagy nemzeti zászló leng, tornácán és ablakai körül egyenlő számban az állam és a város színei. Tegnap ismerkedési estély volt s az érkezett vendégek hivatalos üdvözlése. Eddig vagy nyolczszáz vendég érkezett, ezek között vagy harmincz külföldi. Itt van dr. Römder tanácsos (Münchenből), dr. Fischer tanár (Marburgból), dr. Hoeniger tanár (Berlinből), dr. Hermens konzistorialis elnök (Magdeburgból), Burtach lelkész (Gothából) stb.

Estig különböző egyesületek felvonulásával telt el az idő. Este 6 órakor az erdélyrészi Guszta Adolf-egyesület gyűlekezett. Nyolcz órakor Teutsch Traugott ez alkalomra írt Honterus-dramájának előadása következett. A Czenk-hegyen örömtűzek gyulltak ki. Az Árpád-szobor gyönyörűen ki van világítva.

Brassó, augusztus 21.

Honterus szobrát kedvező szép időjárás mellett, óriási közönség jelenlétében fényes ünnepélyességgel leplezték le ma Brassóban.

Az ünnep reggel hét órakor kezdődött, a midőn a különböző szász egyesületek és testületek, valamint a tanuló ifjuság harangok zugása közben magyar nemzeti zászlókkal és ugyanannyi, a város színeit viselő lobogókkal vonultak az ünnepély helyére, a nagy templom udvarára.

Az ünnepélyen megjelentek: Maurer Mihály főispán diszmagyarban, a törvényhatóság, az összes felekezetek, a törvényszék és az összes brassói állami iskolák képviselői s ezeken kívül számosan a magyarok és oláhok közül. Németországból összesen tizenkilenc vendég vett részt az ünnepélyen. Ezek, kivéve dr. Virchow-ot, a berlini egyetem tudós tanárát és dr. Kolmader müncheni iskolai tanácsost, mind ismeretlen nevű emberek.

A nagy evangélikus templom udvara, ahol az ünnep volt, az állam és a város színeivel volt díszítve. Miután a közönség az alkalmi egyházi éneket, az erdélyrészi szász dalárszövetség pedig a Honterus-himnuszot elénekelt, Schnell Károly közjegyző a szoborbizottság nevében elmondta a szobor történetét és kiválóan szép beszéd kíséretében adta át a szobrot az egyházközség tulajdonába.

Beszéde közben megcsendült a templomban a tanulóifjuság kara és ezalatt lehullt a szoborról a lepel.

A szobor, amely a nagy templom főbejáratának jobboldalán áll, Harro Magnassen berlini szobrász gyönyörűen sikerült műve. Álló helyzetben ábrázolja Honterust, baljában nyitott könyvet tart, melynek egyik lapján „Reformationbüchlein”, másikon „Schulordnung” szavak állanak. A talapzaton elől ez a felírás olvasható:

HONTERUS

1488—1549.

ERRICHTET 1898 AUS FREIEN

GABEN von VOLKS- und GLAUBENSGENOSSEN.

Hátul, a talapzat tulsó oldalán pedig e szavak olvashatók:

DEM LICHT VOM HIMMEL BRACH ER NEUE BAHNEN,
SEIN SPEER UND SCHILD WAR DAS GEDRUCKTE
WORT.

Jobbról egy relief Honterust ábrázolja, amint egy betegnek urvacsorát oszt; balról ugyancsak relief-kép, Honterus nyomdáját mutatta.

A szobrot Obert Ferencz brassói lelkész hosszabb beszéd kíséretében vette át az egyházközség birtokába.

Utána Herfurth Ferencz szász, esperes hazafias beszédet mondott. Majd Gross G. iskola-

igazgató beszélt, azután pedig Böhm Károly egyetemi tanár, mint a Magyar Tudományos Akadémia küldöttye méltatta magyar nyelven Honterus működését. Beszédét a szászok is gyakori „Eljen!”, „Hoch!”, „Heil!” tetszésnyilatkozatokkal szaktották fölbe.

Miután még a polgármester-helyettes a város oltalmába vette át a szobrot, Müller Frigyes püspök kenetteljes imával bezárta az ünnepélyt, mire a közönség egyházi éneket énekelt.

Ezután felvonult zeneszó mellett több mint ötszáz szász leány és asszony, a különböző szász vidékeknél és falvaknak festőleg szép nemzeti viseletben elragadóan szép látványt nyújtva. Csoportonként megkoszorúzták és virágokkal árasztották el a szobrot. A közönség virágokat dobált a felvonulókra és zajosan éljenezte őket.

Az egész lakosságra felekezeti és nemzeti-ségi különbség nélkül a legjobb hatást tette a valóban szépen és tapintatosan rendezett ünnep.

A szászok minden politikai vonatkozást gondosan kerülve, szigorúan megőrizték az ünnep egyházi jellegét: a magyarság rokonszenvét teljesen megnyerték ünneplésükhöz.

Meg kell említenünk végül, hogy a Honterus-szobor bronzból készült, talapzata pedig gránitból van. A szobor harminfél méter, az alapzat 2-60 méter magas. Az emlékmű huszonkét ezer forintba került.

Mivel igen sokan lesznek, akik az ünnepelt emlékü tudósról csak keveset tudnak, itt közöljük rövidre fogott életrajzát.

Honterus János (családi néven Grass), Brassóban született 1488-ban, meghalt ugyanott 1549. január 23-án. Tanulását szülővárosában kezdte, de valószínűleg már 1515-ben távozott onnan, hogy Bécs, Basel és Krakó egyetemét látogassa. Az utóbbinak nemcsak hallgatója volt, de tanítani is kezdett ott. Magisteri czimmal tért vissza hazájába s szülővárosában jól felszerelt nyomdát alapított, mely majdnem félszázadon át neve alatt működött. Honterus brassói műhelyét joggal tekinthetjük az első erdélyi nyomdának. E nyomdának első terméke Honterusnak Compendii Grammatices Latinae című munkája volt. Emellett Honterus tanítással is foglalkozott. A tudományok terjesztésének e két módja hathatós előmozdítója volt egyuttal reformatori törekvéseinek is, különösen, midőn háza udvarán vasárnaponként predikációkat kezdett tartani, melyekre egyre többen gyülekeztek össze. 1543-ban végleg megalapította Brassóban a reformációt s szervezte az evangélikus egyházat a néhány barátja közreműködésével írt „Reformatio Ecclesiae Coronensis ac Totius Barcensis Provinciae” című művével. E könyv hatása alatt egész Brassó vidéke a Barczáság is, a reformációhoz csatlakozott. Frater Györgynek is tudomására jutván Honterus működésének ily eredménye, még az évben országgyűlés elé hívta őt, hogy nyilatkozzék, miért adta ki a reformáció szellemében írt könyvpt? Honterus nem jelent meg az országgyűlésen de „Apologia Reformationis” című dolgozatával kellőképen megfelelt a bíbornok kérdésére. 1544. áprilisában a város egyhangulag papjává választotta. Még az évben elkészítette az iskolai rendtartást, mellyel megalapította Brassóban a főiskolát. Csakhamar nyilvános könyvtárt is szervezett. 1547-ben adta ki a lelkészek számára agendáját s dolgozta át egyházszerkezeti művét, az összes erdélyi szászokra kiterjeszkedve. Műveinek száma, az újabb kiadásokat nem számítva, harminczra megy.

SZINHÁZ és MŰVÉSZET.

* Fedora. Giordano, az „André Chenier” szerzője — amint azt nemrégiben megírtuk — most Sardon Fedorájának megzenésítésén dolgozik. A szöveget Coloutti Arthur fordítja olaszra, még pedig akkép, hogy az eredeti dráma négy felvonását három felvonásra rövidíti meg. Az elsőben, úgy mint Sardounál, gróf Wladimir gyilkosait nyomozzák, a második, amely a dráma két középső felvonásának felel meg, egy színporkázó keringővel kezdődik és két részre oszlik. Az utolsó

felvonásban, különösen Fedora és Loris befejező dalettejében, úgy mondják, erősen érvényesül a zeneszerző talentuma. Mikor pedig Loris bucsuscsókját leheli a haldokló Fedora homlokára, a távolban megcsendül a panaszos, kesergő savoyi népdal: „Dice la capinera: vien la primavera.” (Mondjátok meg a madárnak, hogy jó a tavasz...) Az érdekes opera premiéjét talán még a télen megtartják. „Fedora” kreálására Bellincionit szemelték ki.

* **Premiére a Kisfaludy-színházban.** A Kisfaludy-színházban e hónap 27-én, Bérczy Jenő pécsi színésznek „A szép Izidor” című három felvonásos énekes bohózata kerül bemutatásra.

* **Szent István-Ünnep Reichenhallban.** Reichenhallból írják, hogy Arányi Dezső, a magyar királyi Operaház tagja, aki jelenleg itt időzik, a fürdővendégek kérelmére Szent István-napja előestéjén hangversenyt rendezett. Az estélyen, melyen kivüle Arányiné Lange Emilia és Haumann Hugó kamaraművész is közreműködött, megjelent a közönség színe-java és zajosan megtapsolta a művészek előadását, és Arányit s Arányinét egész virágözönnel halmozta el. Igen tetszett Haumann hegedűművész játéka is, kivel Hubay „Hejre Kati”-ját háromszor megújrázták. Az ünnepélyt kedélyes lakoma fejezte be.

SPORT.

+ **Darányi a turfón.** Darányi Ignác földmivélségi miniszter néhány nap előtt visszaérkezett a fővárosba. Ma délután künn volt a lóversenyterén és különös érdeklődéssel tanulmányozta Losonczy miniszteri tanácsosnak, a lótenyésztési osztály vezetőjének kíséretében az ivadékversenyt. Turfókrökben kolportált hír szerint meg is tette s totalisateuron a miniszterium lótenyésztési osztályának tipjét — de az a ló helyre sem jött be.

A szent István-díj.

(Negyedik nap.)

A tegnap lefutott szent István-díj óriási szenzációval végződött, olyan meglepetéssel, amelyre természetesen azok a bizonyos legöregebb turfólatogatók és legifjabb tipelők sem emlékeznek.

A nyolczvanezer koronás versenyben Dreher Antal Gagerl-je volt a z első, olyan ló, a mely az utolsó perczig kétes indulónak volt jelvezve és olyan ló volt utolsó, melynek a legpesszimisztikusabb számítás szerint is elsőnek kellett volna lennie.

Péchy Andor Doria-ja volt ez a telivér, mely oly csufos vereséget szenvedett. A hamburgi derby óta pehelysúlyával a legrealisabb favoritja volt e versenynek.

A szent István-díjnak alapítása óta nem volt olyan biztos nyerdnek látszó kandidátusa, mint Doria, mely, ha le nem törik, játszva nyeri meg a versenyt.

Már napokkal ezelőtt fájlalta a lábát. A trainerje azonban azt hitte, hogy a ló, melynek győzelmére már hetek előtt nagy összegben fogadtak, lábaja daczára is képes lesz a versenyt megnyerni. Azt hitték, hogy a küzdelem hevében nem fogja érezni a bajt, csak a futás után s istállója el is volt készülve reá, hogy a megerőltető futás után a ló versenykarrierjébe kerül a győzelem.

Csakhogy Doria mindjárt a starttól néhány méternyire letört. Accidensét elősegítette az a körülmény, hogy Doge, Gagerl és Or-dur kezdettől fogva olyan örült gyors pace-t csináltak, amilyen csak az 1889-iki szent István-díjban volt, amikor Királyné száguldott a mezőny élén.

Hogy a közönség nagyrésze mennyire bizott Doria győzelmében, bizonyítja az a körülmény, hogy esetleges győzelme után csak kétszeres pénzt fizetett volna a totalisateur.

A kontraminerők Or-durban, Esterfiben, Komámasszonyban biztak inkább, melyek közül Or-dur és Esterfi gyönyörűen futottak, különösen Esterfi, mely Adams-szal a nyeregben megnyerte volna a versenyt.

Az összes lovak közül Doge-nak volt a legsebbebb galoppja, a Festetich-ló szépen futott és negyedik lett. Azért nem jutott előbbre, mert nyilván hosszú volt neki a távolság. Doria nem tette meg

próbagaloppját, hanem egyenesen a starthoz vezették. Bepólyázott előlábai, rövid galoppja nem nagy bizalmat gerjesztettek.

Mikor a lovak a starthoz állottak, mindenki a tribünökre sietett. Jobbról is, balról is, a forintos helyen s szemben a harminczkrajczáros helyen tengerkép hullámszórt és néma csendben leste mikor mozdul meg a fehér zászló, mikor indul el a lépésben egymás mellé egy vonalba sorakozó mezőny.

A legtöbb szem Doriát kereste, melynek cseresznyevörös dressze a mezőny közepén olvadt a szivárványszínekbe. A start a második kísérlet után sikerült. Az aggodalmas tekintetekkel kísért favorit az elugrásnál az utolsók között piroslott, míg az élen a Festetich-istálló óriása, Doge és a zömök Gagerl örült iramban nyultak előre, úgy hogy Or-dur kivételével az egész mezőnyt négatni kellett, hogy a vezetőkkel lépést tartson. Mikor a rövid oldalra értek már hallani lehetett az első Jób-hirt: „Doria letört“ . . .

Az izgalom nőttön-nőtt, Doria hívei elcsüggedten, a kontramineurök ágaskodva, az izgalomtól sápadt arczzal s kerekre tágult szemekkel keresték jelöltjüket a csomóban. A remény és aggodalom felváltva bukkantak fel, hol aranyárga, hol kék, hol sötét színekben. A melegen tűző nap sugar az alatt élesen verődött vissza a tarkáló dresszekben. A látszóvek ide-oda mozogtak a reszketeg kezekben. Elfojtott hoszuság sziszegése, kínos biztatás, ideges arczfintorgatás és kézmozdulat, erőltetett testhajlás, vad örömkialtozás, Gagerl, Or-dur nevének a hangoztatása: bábeli zűrzavar tártult az elfogulatlan néző elő.

Ezalatt pedig Gagerl szarvasszökéssel húz el Or-dur előtt, a kis Bulford rajta, mint egy gnóm hajlik előre. A döntés pillanatában sűrűn hullanak az ütlegek. Hyams Or-duron kézzel-lábbal dolgozik már ott vannak a célnál, ahol Gagerl nyaka látzott előbb.

Mikor a lovakat a nyergelőkhez visszavezették, mindenki Gagerl-t nézte kíváncsian. A Panzerschiff ménen a fáradság legkisebb jele sem látszott, ellenben Doria sántítva tért haza boxjába.

Gagerl győzelme után 5-re 132 forintot fizetett a totalisateur, tehát a legnagyobb osztalékot, amit valaha István-díj győzteséért fizettek. A második legnagyobb quótát (5-re 124 frtot) Patriot győzelme után fizették.

A tegnapi napnak volt még egy érdekes futama, az augusztusi handicap, melyben Top-Wight-el Tip-Top győzött a könnyűsúlyu Malteser és Judica ellen, behozonyítván magas klasszisát, és azt, hogy ezer méterre a monarchia legjobb hárja.

A részletes eredmény a következő:

I. Csömöri-díj. 3000 korona. Távolság 1400 méter.

1. Mr. C. Wood Zászlós 53 kilogramm, lovagolta Adams.
2. Gr. Forgách I. Kisasszony 51-5 kilogramm, lovagolta Wilton.
3. Gr. Esterházy M. Francia Mulató 51-5 kgr. lovagolta Cleminson.

Futottak még: Miklósfalvi ménes Wagner 53 kilogramm, lovagolta Sharpe Frank. Báró Springer G. Vert-Vert 53 kilogramm, lovagolta Hyams.

Bírói ítélet: Két hosszal könnyen nyerve, két hosszal harmadik. Idő 1 p. 23 mp.

Totalisateur: 5 : 13. — 1 frtos helyen 5 : 15. — 30 kros helyen 5 : 16. — Helyrefogadások: I. 25 : 40. II. 25 : 45.

A többi ló quótája győzelem esetén: 5 : 21 Vert-Vert, 5 : 23 Kisasszony, 5 : 28 Francia Mulató, 5 : 35 Wagner.

Könyvfogadások: 2 Zászlós, 2/3 Vert-Vert, 3 Francia Mulató és Kisasszony, 5 Wagner.

Versenyérték: 2900 korona, 630 korona a másodiknak.

II. Nyeretlen háromévesek gátversenye. Díj 2000 korona. Távolság 2800 méter.

1. Dreher A. ur Ines 65 kilogramm, lovagolta Weebler.
2. Gróf Orsich P. hadnagy Futár 65 kilogramm, lovagolta Salter.
3. Ottó főherceg Ex offo 65 kilogramm, lovagolta Kapousek.

Futottak még: Gróf Kinsky Zs. Iis 65 kilogramm, lovagolta Buckenham Szemere M. Kilenczes 65 kilogramm, lovagolta May.

Bírói ítélet: Másfél hosszal biztosan nyerve, négyhosszal harmadik.

Totalisateur: 5 : 30. — 1 frtos helyen 5 : 29. — 30 kros helyen 5 : 32. — Helyrefogadások: I. 25 : 70. II. 25 : 62.

A többi ló quótája győzelem esetén: 5 : 15 Ex offo, 5 : 21 Iis és Kilenczes, 5 : 28 Futár.

Könyvfogadások: 1-5 Ex offo, 2 Kilenczes, 3 Iis és Ines, 4 Futár.

Versenyérték: 2000 korona, 580 korona a másodiknak.

III. Szent István-díj. Díj 80.000 korona. Távolság 1800 méter.

1. Dreher A. ur Gagerl 55-5 kilogramm, lovagolta Bulford S.
2. Báró Springer G. Or-dur 54 kilogramm, lovagolta Hyams.
3. Rohonczy G. ur Esterfi 58-5 kilogramm, lovagolta Huxtable H.

Futottak még: Gróf Festetich T. Doge 48-5 kilogramm, lovagolta Gilchrist. Báró Königswarter H. Komámasszony 47 kilogramm, lovagolta Adams. Gróf Esterházy M. Wie Seide 44-5 kilogramm, lovagolta Lipovniczky. Gróf Festetich T. Crampon 51 kilogramm, lovagolta Marsh. Gróf Karolyi I. Plikus 45 kilogramm, lovagolta Slack. Pechy A. ur Doria 46 kilogramm, lovagolta Cleminson. Szemere M. ur Makó 58-5 kilogramm, lovagolta Barker H. Báró Uchtritz Zs. Vigéc 46 kilogramm, lovagolta Wilton.

Próbagalopp után Esterfi, Gagerl, Or-dur, Plikus, Crampon, Doge, Komámasszony, Vigéc libasorban mennek az 1800 méteres starthoz, Doria egyenesen a starthoz galoppozik.

Sorshuzás szerint a teliverek a következő sorrendben helyezkednek el egy vonalban.

Belül Komámasszony, Wie Seide, Esterfi, középen Doria, Or-dur, Doge, Makó, kívül Plikus, Vigéc, Crampon és Gagerl.

Második kísérlet után Gagerl örült iramban ugrik el a vezetéssel, mögötte Or-dur, Plikus és Doge, hátrább Komámasszony, Wie Seide, Esterfi galoppoznak, aztán Vigéc, Makó, Crampon és utolsónak Doria színei látszanak. Doria, míg a viztoronyig érnek, befut a mezőnybe. Ezt a megerőltetést gyenge lábai csakhamar megérik, a rövid oldalon már jockeyja kénytelen feltartani.

A rövid oldalon Or-dur vezet Doge és Gagerl előtt. Az iram mindinkább gyorsabb lesz; az egyenesben Or-dur színe látszik, mögötte Gagerl, aztán Doge, Esterfi, Komámasszony, Wie Seide, Crampon, Makó, Vigéc, Plikus, husz hosszal hátrább vadászaloppban Doria. A távoszlopban Or-dur biztos nyerőnek látszik, de a forintos tribün előtt Gagerl híven nyulik az ostor alatt s csakhamar a nyakánál terem. Esterfi szintén veszedelmesen közeledik a vezetőkhez. Az ötförintos tribünél Or-dur kissé megbotik s ez az alig látható galoppváltás a győzelmébe kerül, amennyiben a célnál Gagerl feje van elől. Egy hosszal mögötte Esterfi, két hosszal Doge, aztán Komámasszony, Crampon, Wie Seide, Vigéc, Makó, Doria lépésben utolsó.

Bírói ítélet: Küzdelem után nyakhosszal nyerve, egy hosszal harmadik, két hosszal negyedik, másfélhosszal ötödik. Doria feltartatott.

Totalisateur 5 : 132, 1 forintos helyen 5 : 160. — 30 kros helyen 5 : 146. — Helyrefogadások: I. 25 : 122. II. 25 : 58. III. 25 : 72.

A többi ló quótája győzelem esetén: 5 : 11 Doria, 5 : 23 Komámasszony, 5 : 34 Or-dur, 5 : 49 Esterfi, 5 : 58 Crampon és Doge, 5 : 121 Vigéc, 5 : 140 Wie Seide, 5 : 184 Makó, 5 : 190 Plikus.

Könyvfogadások: 1-25 Doria, 4-5 Komámasszony, 6 Esterfi, 7 Or-dur, 10 Crampon, 12 Wie Seide, 14 Plikus, 16 Gagerl, 20 Doge, Makó és Vigéc.

Versenyérték: 62.000 korona, 10.000 korona a másodiknak, 6000 a harmadiknak, 2000 korona a negyediknek.

IV. Eladóverseny. Díj 2000 korona. Tá- volság 2800 méter.

1. Báró Springer Kadmea 51 kilogramm, lovagolta Hyams.
2. Wahrmann R. Sorgenkind 58 kilogramm, lovagolta Adams.
3. Gróf Andrassy T. Veloce 56-5 kilogramm, lovagolta Juhász.

Futottak még: Gróf Batthyány E. Massa 50 kilogramm, lovagolta Gilchrist, Rohonczy G. Kezdet 60 kilogramm, lovagolta Huxtable.

Bírói ítélet: Öt hosszal feltartva nyerve, félhosszal harmadik.

Totalisateur: 5 : 12. — 1 frtos helyen 5 : 13. 30 kros helyen 5 : 13. — Helyrefogadások: I. 25 : 83. II. 25 : 34.

A többi ló quótája győzelem esetén: 5 : 14 Sorgenkind, 5 : 24 Veloce, 5 : 40 Kezdet 5 : 58 Massa.

Könyvfogadások: 2-5 Kadmea, Sorgenkind és Veloce, 4 Kezdet és Massa.

Versenyérték: 1870 korona, 2180 korona a másodiknak, 2000 korona az egyeti pénztárnak.

A győztest megvette Zangen I. 5000 koronáért.

V. Kétéves nyeretlenek eladóversenye. 2000 korona. Tá- volság 1400 méter.

1. Egyedi A. Czicza II. 46-5 kilogramm, lovagolta Wilton.

2. Jékey A. Lovrana 54-5 kilogramm, lovagolta Barker.
3. Mr. Lincoln Játék 48 kilogramm, lovagolta Sands.

Futottak még: Krausz L. Pityipalkó 52 kilogramm, lovagolta Gilchrist. Gr. Sternberg Aglo-li-Agbo 48 kilogramm, lovagolta Marsh. Br. Springer G. Lucifer 56 kilogramm, lovagolta Hyams. Lov. Lederer S. Apollonia 46 1/2 kilogramm, lovagolta Cleminson. Gr. Degenfeld A la grecque 58-5 kilogramm, lovagolta Tonnenberg.

Bírói ítélet: Küzdelem után egy hosszal nyerve, négy hosszal harmadik. Idő 1 p. 34 mp.

Totalisateur: 5 : 25. — 1 frtos helyen 5 : 32. — 30 kros helyen 5 : 29. — Helyrefogadások: I. 25 : 64. II. 25 : 62.

A többi ló quótája győzelem esetén: 5 : 12 Apollonia, 5 : 23 Lovrana, 5 : 38 Lucifer, 5 : 67 Pityipalkó, 5 : 82 Aglo-li-Agbo, 5 : 131 A la grecque, 5 : 148 Játék.

Könyvfogadások: 1 1/2 Apollonia, 3 Lovrana, 6 Lucifer, 8 Czicza II. és Pityipalkó, 10 Aglo-li-Agbo és Játék, 16 A la grecque.

Versenyérték: 1970 korona, 1010 korona a másodiknak, 700 korona az egyeti pénztárnak.

A győztest megvette Capt. André 2400 koronáért.

VI. Augusztusi handicap. Díj 6000 korona. Tá- volság 1000 méter.

1. Dreher A. ur Tip-Top 62-5 kilogramm, lovagolta Bulford S.
2. Mr. Newmarket Malteser 49-5 kilogramm, lovagolta Peake.
3. Gróf Eszterházy M. Judica 45-5 kilogramm, lovagolta Wilton.

Futottak még: Mr. Janoff Páratlan 52-5 kilogramm, lovagolta Poole. Gróf Batthyány E. Álmos 62-5 kilogramm, lovagolta Huxtable H. Báró Uchtritz Zs. Kárpát 57 kilogramm, lovagolta Sharpe Frank. Gróf Schönborn F. King Amphion 56-5 kilogramm, lovagolta Adams. Báró Springer G. Pavolin 56 kilogramm, lovagolta Hyams. Gróf Eszterházy L. Lenecz 52-5 kilogramm, lovagolta Ibbett. Gróf Festetich S. Heritiére 49-5 kilogramm, lovagolta Marsh. Gróf Teleki J. Gyurjad 48-5 kilogramm, lovagolta Cleminson. Krausz L. Contra 48 kilogramm, lovagolta Gilchrist.

Bírói ítélet: Másfélhosszal könnyen nyerve, másfélhosszal harmadik, nyakhosszal negyedik. Idő 59 mp.

Totalisateur 5 : 37. — 1 frtos helyen 5 : 52. — 30 kros helyen 5 : 55. — Helyrefogadások: I. 25 : 60. II. 25 : 47. III. 25 : 81.

A többi ló quótája győzelem esetén: 5 : 22 Malteser, 5 : 27 Kárpát, 5 : 42 Heritiére, 5 : 49 Álmos, 5 : 64 Judica, 5 : 67 Páratlan, 5 : 77 Gyurjad, 5 : 91 Pavolin, 5 : 97 King Amphion, 5 : 137 Lenecz, 5 : 179 Contra.

Könyvfogadások: 2 Malteser, 4 Heritiére, 5 Tip-Top, 7 Judica, Kárpát és Páratlan, 10 Álmos és King Amphion, 12 Gyurjad, Lenecz és Pavolin, 14 Contra.

Versenyérték: 6000 korona, 1360 korona a másodiknak.

VII. Kétéves nyeretlenek díja. Díj 2000 korona. Tá- volság 1000 méter.

1. Herczeg Pálffy M. Harriet 54-5 kilogramm, lovagolta Cleminson.
2. Gróf Henckel A. Scipio 56 kilogramm, lovagolta Sharpe.
3. Gróf Degenfeld I. Killarney 56 kilogramm, lovagolta Barker.

Futottak még: Gróf Esterházy L. Tudor 56 kilogramm, lovagolta Poole. Gróf Festetich P. Tudom 54-5 kilogramm, lovagolta Griffiths, Gróf Festetich T. Eclair 56 kilogramm, lovagolta Gilchrist. Mr. Lincoln Junius 56 kilogramm, lovagolta Ibbett. Gróf Teleki J. Hiaszony, 54-5 kilogramm, lovagolta Wilton. Wahrmann Richard Dominik 56 kilogramm, lovagolta Adams.

Bírói ítélet: Két és fél hosszal igen könnyen nyerve, nyakhosszal harmadik. Idő 1 p. 2 mp.

Totalisateur: 5 : 33. — 1 frtos helyen 5 : 36. — 30 kros helyen 5 : 37. — Helyrefogadások: I. 25 : 65. II. 25 : 58.

A többi ló quótája győzelem esetén: 5 : 13 Dominik, 5 : 23 Scipio, 5 : 39 Killarney, 5 : 65 Eclair, 5 : 132 Hiaszony, 5 : 196 Tudor, 5 : 215 Junius, 5 : 337 Tudom.

Könyvfogadások: pari Dominik, 2 Scipio, 6 Harriet és Killarney, 7 Eclair, 14 a többi.

Versenyérték: 1970 korona, 670 korona a másodiknak.

(Ötödik nap.)

A mai napnál meglátszott, hogy két napot egymásután nem bír ki Budapest löverseny-látogató közönsége. A vasárnapi szünet daczára kevesen voltak künn a gyepen. A program sem volt vonzó, az eredmény pedig még súlyosabb volt.

A kettős ivadékyversenynek két favoritja volt, Deaf et Dumb és Mindegy, mindkettő a vert mezőnyben volt, a díjat Ronny, Csapláros féltestvére, nyerte meg könnyen. Ez eredményből az tűnt ki, hogy nagyon rosszak az ideai kétévesek.

A többi futamokban a látványos díj és a kétévesek handicapje kivételével mindegyikben favoritok győztek.

A részletes eredmény a következő:

I. Kötévesek eladóversenye. 2000 korona. 1400 méter.

1. Szászbereki ménes G w e n 51 kilogramm, lovagolta Peake.
2. Mr. Wood S z e l l ő 46 kilogramm, lovagolta Wilton.
3. Blaskovich E. D r á v a 54 kilogramm, lovagolta Adams.

Futottak még: Lovag Lederer Apollonia 45 kilogramm, lovagolta Slack. Rohonczy G. Tiszagyöngye 53.5 kilogramm, lovagolta Huxtable. Wahmann R. Gwehrhaus 55.5 kilogramm, lovagolta Barker. Gr. Teleki J. Ferbli 51 kilogramm, lovagolta Poole.

Bírói ítélet: Háromnegyed hosszal könnyen nyerve, ötöszossal harmadik. Idő 1 p. 32 mp.

Totalisateur: 5 : 14. — 1 frtos helyen 5 : 14. — 30 kros helyen 5 : 18. — Helyrefogadások: I. 25 : 40. II. 25 : 31.

A többi ló quotája győzelem esetén: 5 : 16 Dráva, 5 : 21, Gwehrhaus, 5 : 62 Ferbli, 5 : 63 Apollonia, 5 : 64 Szellő, 5 : 223 Tiszagyöngye.

Könyvfogadások: 2 1/4 Gwenn, 2 1/2 Gwehrhaus, 3 Dráva, 5 Szellő, 7 Ferbli, 8 Apollonia, 10 Tiszagyöngye.

Versenyérték: 1970 korona, 380 korona a másodíknak.

II. Háromévesek gátversenye. Díj 2000 korona. Távoleség 2400 méter.

1. Gr. Eszterházy J. Lord of Kildare 65 kilogramm, lovagolta May.
2. Gr. Kinsky Zd. Wienerwald 65 kilogramm, lovagolta Hesp.
3. Geist G. C e r e a l 65.5 kilogramm, lovagolta Csompora.

Futott még: Rohonczy G. Etuska 65 kilogramm, lovagolta Buckenham.

Egy hosszal könnyen nyerve, két és félhosszal harmadik.

Totalisateur: 5 : 7. — 1 frtos helyen 5 : 7. — 30 kros helyen 5 : 7. — Helyrefogadások: I. 25 : 27. II. 25 : 31.

A többi ló quotája győzelem esetén: 5 : 13 Wienerwald, 5 : 48 Cereal, 5 : 56 Etuska.

Könyvfogadások: 2 reá Rose of Kildare, 3 Wienerwald, 10 Cereal és Etuska.

Versenyérték: 2000 korona, 400 korona a másodíknak.

III. Lágymányosi-díj. 4000 korona. Távoleség 2000 méter.

1. Gróf Esterházy M. R a b e n v a t e r 60 kilogramm, lovagolta Cleminson.
2. Blaskovich Ernő K e l e t 55 kilogramm, lovagolta Adams.
3. Péchy A. M i r k ő 60 kilogramm, lovagolta Sharpe.

Futott még: Wahmann R. Tripoteuse 53.2 kilogramm, lovagolta Hyams.

Bírói ítélet: Ötöszossal könnyen nyerve, négyhosszal harmadik. Idő 1 p. 11 3/4 mp.

Totalisateur: 5 : 24. — 1 frtos helyen 5 : 26. — 30 kros helyen 5 : 25. — Helyrefogadások: I. 25 : 51. II. 25 : 40.

A többi ló quotája győzelem esetén: 5 : 8 Mirkó, 5 : 18 Kelet, 5 : 51 Tripoteuse.

Könyvfogadások: 1 1/4 reá Mirkó, 2 1/2 Kelet, 3 Rabenvater, 8 Tripoteuse.

Versenyérték: 3960 korona, 660 korona a másodíknak.

IV. Háromévesek handicapja. Díj. 3000 korona. Távoleség 1800 méter.

1. Mr. C. Wood F ő t h P a r k 51 kilogramm, lovagolta Poole.
2. Szászbereki ménes A r a 40 kilogramm, lovagolta Slack.
3. Szamere M. F é l é n k 47.5 kilogramm, lovagolta Cleminson.

Futott még: Capt. Gaston Csipke 55.5 kilogramm, lovagolta Barker.

Bírói ítélet: Két hosszal könnyen nyerve, hat hosszal harmadik. Idő 1 p. 59 3/4 mp.

Totalisateur: 5 : 9. — 1 frtos helyen 5 : 10. — 30 kros helyen 5 : 11. — Helyrefogadások: I. 25 : 31. II. 25 : 33.

A többi ló quotája győzelem esetén: 5 : 18 Ara, 5 : 23 Csipke, 5 : 33 Félenk.

Könyvfogadások: 1 1/2 reá Főth Park, 3 Ara, 4 Félenk, 5 Csipke.

Versenyérték: 2960 korona, 600 korona a másodíknak, 70 korona az egyleti pénztárnak.

V. Kettős ivadék verseny. Díj 20000 korona. Távoleség 1100 méter.

1. Mr. Dorryt R o n n y 56 kilogramm, lovagolta Adams.
2. Dreher A. H ä n g d i a n 56 kilogramm, lovagolta Bulford S.
3. Báró Springer G. M i n d e g y 56 kilogramm, lovagolta Hyams.

Futottak még: Dr. Russo E. Electra 54.5 kilogramm, lovagolta Gilchrist. Trankel A. szádos Canterbury 56 kilogramm, lovagolta Huxtable. H. Dr. Uebrius Zs. Deaf & Dumb 54.5 kilogramm, lovagolta Sharpe.

Első kísérlet után elindul a mezőny. Deaf et Dumb vezet a távoleségig, hol Ronny megy az élre és könnyen győz az ostor alatt szápen fel-

nyomuló Häng di an és Mindegy ellen. Electre negyedik, Canterbury ötödik. Deaf et Dumb utolsó.

Bírói ítélet: Egy hosszal könnyen nyerve, félhosszal harmadik. Idő 1 p. 8 mp.

Totalisateur: 5 : 22. — 1 frtos helyen 5 : 23. — 30 kros helyen 5 : 23. Helyrefogadások: I. 25 : 69. II. 25 : 149.

A többi ló quotája győzelem esetén: 5 : 13 Deaf & Dumb, 5 : 14 Mindegy, 5 : 68 Electra, 5 : 85 Canterbury és Häng di an.

Könyvfogadások: 15 Deaf & Dumb és Mindegy, 3 Ronny, 6 Electra, 12 Canterbury, 16 Häng di an.

Versenyérték: 22000 korona, 2000 korona a másodíknak, 1000 korona a harmadíknak, 18300 korona az egyleti pénztárnak.

VI. Eladóverseny. Díj 2000 korona. Távoleség 1100 méter.

1. Lovag Lederer S z i t t y a 56 kilogramm, lovagolta Peake.
2. Blaskovich E. H o n f i 56.5 kilogramm, lovagolta Adams.
3. Krausz L. T r i a n o n 50.5 kilogramm, lovagolta Gilchrist.

Futottak még: Mr. C. Wood Rege 50.5 kilogramm, lovagolta Wilton, Mr. Lincoln Villanyos 50.5 kilogramm, lovagolta Ibbet, Rohonczy G. Bóra 49 kilogramm, lovagolta Major.

Bírói ítélet: Másfél hosszal könnyen nyerve, félhosszal harmadik. Idő 1 p. 8 3/4 mp.

Totalisateur: 5 : 12. — 1 frtos helyen 5 : 11. — 30 kros helyen 5 : 10. Helyrefogadások: I. 25 : 37. II. 25 : 43.

A többi ló quotája győzelem esetén: 5 : 18 Rege, 5 : 22 Honfi, 5 : 35 Trianon, 5 : 78 Villanyos, 5 : 165 Bóra.

Könyvfogadások: pari Szittya, 3 Honfi és Rege, 12 a többi.

Versenyérték: 1970 korona, 280 korona a másodíknak.

VII. Kötéves nyeretlenek handicapja. Díj 3000 korona. Távoleség 1000 méter.

1. Geist G. u r P i m a s z 45.5 kilogramm, lovagolta Wilton.
2. Báró Königswarter H. S a n d w i c h 53 kilogramm, lovagolta Adams.
3. Mr. Blue Green P á l m a 45.5 kilogramm, lovagolta Sands.

Futottak még: Ottó főberczeg Soscha 53.5 kilogramm, lovagolta Cleminson. Mr. Blue Green Inconue 56 kilogramm, lovagolta Ibbet. Báró Spinger G. Fid-Fad 55 kilogramm, lovagolta Hyams. Gróf Kinsky Zd. Szokás 54 kilogramm, lovagolta Gilchrist. Egyedi A. Rangos 45.5 kilogramm, lovagolta Milne. Krausz L. Fáklyás 43.5 kilogramm, lovagolta Finan.

Bírói ítélet: Nyakhosszal biztosan nyerve, három hosszal harmadik.

Totalisateur: 5 : 35. — 1 frtos helyen 5 : 31. — 30 kros helyen 5 : 27. — Helyrefogadások: I. 25 : 52. II. 25 : 38. III. 25 : 118.

A többi ló quotája győzelem esetén: 5 : 16 Sandwich, 5 : 21 Fid-Fad és Soscha, 5 : 68 Inconue, és Palma, 5 : 70 Szokás, 5 : 77 Rangos, 5 : 266 Fáklyás.

Könyvfogadások: 2 Soscha, 3 Fid-Fad, 3 és fél Sandwich, 5 Pimasz, 6 Palma és Szokás, 12 a többi.

Versenyérték: 2950 korona, 850 korona a másodíknak.

EGYESÜLETEK.

.. A telekkönyvi tisztviselők gyűlése. A telekkönyvi tisztviselők országos egyesülete szombaton és folytatolag vasárnap tartotta a közgyűlését, F e k t o r F e r e n c z elnöklése mellett. A tavaly tartott közgyűlésen fölmerült az az eszme, hogy az egyesületet oszlassák föl; Nedeczky Benő azonban indítványt tett akkor, hogy — mielőtt a fölöszlást kimondanák — hetes bizottságot küldjenek ki az egyesület bajainak az orvoslására. Ez a bizottság Fektor Ferenczet választotta meg elnökül s egy esztendei munkálkodás után, most tettek előterjesztést, amely szerint az egyesület továbbra is föltartandó. A közgyűlés is ma kimondotta ezt.

Erre megválasztották elnöknek Fektor Ferenczet, alelnöknek König Lászlót, titkárnak Tihanyi Ferenczet, pénztárosnak Zelinka Alajost és ellenőrnek Wihorszky Emilt; a felügyelő bizottság tagjai lettek: Tessenai Ferencz, Schmidt Károly és Krizmanich Lajos. Mivel Tihanyi Ferencz a betegeskedése miatt nem fogadhatta el a titkári állást, a közgyűlés felhatalmazta az elnököt, hogy azentul saját elhatározásából alkalmazhasson fejezetleges titkárt. Hozzájárultak ahhoz, hogy az eddigelő fentartott szaklapot megszüntessék s helyébe a Káplán Géza királyi táblai bíró szerkesztésében megjelenő „Telekkönyv” című lapot fogadják el hivatalos közlönyül. Stegmüller János és Vajda Adolf vidéki telekkönyvvezetők bemutatják a telekkönyvek egyöntetű vezetését célzó, nagy gonddal és szakmerrettel szerkesztett munkálatukat, amelyet szakbizottságnak adtak ki. Báró Oertzen Ottó indítvány-

tett azért, hogy a kilencedik és tizedik fizetési osztályba helyezett telekkönyvvezetők egyenlő arányban legyenek beosztva ebbe a két osztályba, hasonlóan az ugyanolyan fizetéses osztályú iródaigazgatókkal. Az indítványt helyeslőleg fogadták s a keresztlévitel céljából az elnökség megteszi a kellő lépéseket. Végül köszönetet szavaztak Dévgyi Henrik miniszteri tanácsosnak és Csillagh Gyula egyetemi tanárnak, mint az egyesület volt elnökeinek s Csillagh Gyulát örökös diszelnöknek választották.

.. Tanítógyűlések. Tegnap a magyarországi tanítók országos bizottsága és az „Eötvös-alap” országos tanító-egylet ülést tartott. Amannak gyűlésén, amelyen Lakits Vendel elnököt, Nagy László, Volenszky Gyula, Ember János és Peres Sándor érdekes indítványokat terjesztettek elő. Többek közt olyan óhaj merült fel, hogy a tanító-oklevéllel föl lehessen menni az egyetemre, vagyis meg lehessen szerezni a középiskolai tanári oklevelet. Egy másik indítvány a nyugdíj-szabályzat revízióját kívánja: tudniillik a szolgálati időt szállítsák le 35 évre, a nyugdíj-minimum 180 forint legyen s. b. Az Eötvös-alap gyűlését Péterfy Sándor vezette. Negyvenhét tanító-gyermeknek ösztöndíjat, huszonhatnak pedig segélyt adtak, összesen 3900 forintot. A választások eredménye a következő: elnök: Péterfy Sándor, alelnökök: dr. Gööz József és Vajdaffy Gusztáv, titkár: Lakits Vendel, másodtitkár: Kapu Rezső, jegyzők: Buza János és Józsa Dániel, pénztáros: Roller Mátyas, ellenőr: Kuzs Sándor, jogtanácsos: Csengey Gyula. A tanítók vasárnap reggel kirándultak Eresibe és — a népoktatási törvény életbe léptetésének harminczadik évfordulója alkalmából — báró Eötvös József sírjánál ünnepélyt rendeztek. Péterffy Sándor, Dobos János, Móra István és Szirbek József beszéltek és szavaltak.

KÖZGAZDASÁG.

A földhitelintézet új igazgatója. Az elhunyt Arany László helyébe a földhitelintézet igazgatójává és a kölcsönosztály főnökévé — mint egy könyv-matos lap értesül — a központi osztály titkárá, dr. Csengey Lorándot fogják kinevezni.

Az Alföld veszedelme. Békés-Csabáról írják: Az Alföld kukorica-termését vidékenként, Arad-, Békés-, Csanád-, Jász- és Csongrád megyében, a tinicidák egy faja felére szállította le. A mikroepidoptera befurja magát hernyó állapotában a kukoricaszár rostjaiba, leassa magát az első büttyökig s aztán kibúvik, hogy az alsó büttyöknel újra megkezdje pusztító útját. Pilléje halavány-sárga s rendszerint a kukorica koronáján rakja le petéit. A földmívelési miniszter tudomást vett az Alföld veszedelméről s kiadta a védő-utasítást, mely abban áll, hogy a kukorica koronája elvirágzás után levágatandó és elégetendő. A békés megyei gazdasági egyesület sűrűszen össze fog úlni, hogy a veszély ellen egységes védőeljárással, esetleg a közigazgatási hatóságnak rendeleti uton való intézkedései igénybevételevel, egyöntetűen megküzdhessen a kukorica-moly ellen s követendő eljárását a gazdák új veszedelmével szemben megállapítsa.

Az „Anker” élet- és járadék-biztosító-társaság (Magyarországi vezérképviselőség: Budapest, VI., Deák-tér „Anker-udvar”) 1898. július havában benyújtott a társaságnál 837 ajánlat 1,817,316 biztosított összegre és kiállított 818 kötvény 1,753,602 frt összegre. A befolyt díjak összege 480,600 forint — krajczár, a kiízetett károké 93,167 forint — krajczár. — A 7 havi időszak alatt benyújtott 6637 ajánlat 15,142,486 forint — krajczárra és kiállított 6172 kötvény 13,776,523 frt — krajczárról. Díjakért bevétellett 4,331,547 forint — krajczár. Károkért kiízetett 652,557 forint — kr. — A haláleseti biztosításoknál A) osztálykértv szerint a nyereség-osztalék az elmúlt évben az évi díj 25 százaléka tette ki. A vegyes- és takarékpénztári biztosításnál B) osztálykértv szerint az összes befizetett díjak 3 százaléka fizettetett ki nyereség-osztalék gyanánt.

A társaság vagyona 1897. december 31-én 62 millió forint. Biztosítási állomány 240 millió forint. Eddigi kiízetések összege 10 1/2 millió forint.

A főszerkesztő távoleségében
a szerkesztésért felelős: Kálpoky I. h. szerkesztő.

AZ ORSZÁGOS HIRLAP APRÓ HIRDETÉSEI

Minden szó 2 krajczár.

Vastagabb betűkből szedve 4 krajczár.

Ha a hirdető címét is közli a hirdetésben, vagy a választ poste restante kéri, akkor minden közlés után még 30 krajczár kincstári bélyegleték is fizetendő. — Külserű az apróhirdetést postautalványon beküldeni, s a szöveget az utalvány szelvényére írni; esetleg közönséges levélbe is lehet a szöveget s a levéljegyeket beküldeni. Minden íráson kiismerhető az apróhirdetés árát.

Kiadóhivatal:

VIII. kerület, József-körút 65. szám.

Előre fizetendő kasszpénzben, ievélblyegekből vagy postautalványon.

LEVELEZÉS.

Kölgyeim. Ki volna önök közül hajlandó egy 24 éves barna jószág bus szívet megvigasztalni? Ki erre hajlandó, az írjon „Bus a szívem” jelleg alatt a laphoz. 5896—1

HÁZASSÁG.

Nem hozományt, hanem egy kedves szép és takarékos feleséget keresek, én egy 35 éves özvegy ember vagyok, jövedelmem egy gond nélkül életet biztosít. Csak névvel ellátott ajánlatokra válaszolok, melyek „Boldog otthon” alatt a laphoz ezimzendők. 5900—2

Kemény ajánlat. Fővárosi 30 éves r.k. valóságos orvos, ismerettségét keresi egy műveit és vagyonos leány vagy fiatal özvegynek házasság céljából. Ajánlatokat „Fővárosi orvos” alatt a lap kiadóhivatalába kérek. Feltétlen discreció biztosítva. 5888—2

ÁLLÁST KERES.

Hivatalnoknő szép irással, az irodai teendőkhöz járatos, állást keres. Cím a kiadóhivatalban. 5810—3

Fiatal, keresztény leány, ki mint elárultatott már több éven át alkalmazva volt. Állást keres. Előnyülkedik a szíves megkeresések „V. Z. 21.” jelleg alatt a kiadóhivatalba ezimzendők. 5824—3

ÁLLÁST KAPHAT.

Segélyösebb feltételek mellett szerződött az „Allianz” élet- és járadék-résztvény társaság megbízottja a osztálya Budapest és környékén helyi üzemeltetők. Szükség esetén nem szükséges. Heti próbaidő után állandó alkalmazás, esetleg utaztatással együtt van egybekötve. Cím Váci-körút 21. sz. II. emelet d. e. 11-1 óráig. 6567—4

Junges Mädchen gesucht za 2 grössere Knaben als Gespielin: erfordert wird die perfekte Kenntniss der deutschen und französischen Sprache und etwas Mithilfe im Hauswesen. Reflektantinnen mit bescheidenen Ansprüchen wollen sich um Näheres an die Administration dieses Blattes wenden. 5844—4

Egy fiatal leányka keresetkét két nagyobb fiú mellé játszaui, és aki a házi dolgokban és valamit segít. Kivánatik perfect francia és német nyelvt. Bővebbet lehet megtudni az Országos Hírlap kiadóhivatalában. 5846—4

Ászialos művezető keresetkét egy helybeli nagyobb épület és butor üzlethez, megkivánatik, hogy az illető a magyar és német nyelvet szóban és írásban bírja, meglehetősen jó rajzoló és szakképzett legyen. Ajánlatát „Kitartó” jelleg alatt a kiadóhivatalba nyujtsa be. Ugyanottan felvételik egy épület és butor rajzoló, aki a magyar és német levelezésben kivül még az egyszerű könyvvitelben is járatos. Ajánlatát a kiadóhivatalba „Szorgalmas” jelleg alatt nyujtsa be. 1903—4

Kisdedővőnő (bonne) keresetkét egy négy éves leányka mellé. Ajánlatok referenciáikkal és bizonyítványokkal a lap kiadóhivatalába küldendők „Bonne” jelleg alatt. 5906—4

Korrepetitor a gimnáziumi tárgyakra és hegedűtanításra keresetkét aug. 15-én való belépésre. Ajánlkozhatni levélben „Korrepetitor” czimben. Franczánul tudék előnyben részesülnek. 5864—4

HÁZ- ÉS TELEK-ELADÁS.

Krisztina-köruton 5200 forint jövedelmű, adómentes bérház, villamos menten eladó. 34.000 forint készpénz szükséges. Cím a kiadóhivatalban. 1893—7

Megvételre keresek VI. VII. kerületben 3 emeletes bérházat, szolid építkezés, befektetett tőke 30—40 ezer forint. Ajánlatokat csak tulajdonosoktól, a kiadóhivatalba „Komoly” jelleg alatt. 1915—7

Álkalmai háztelkek eladása. VI. kerületben közepesen, 300—400 öcs sarok és középtelkek 18 forinttól 26 forintig sűrűsén eladó. Cím a kiadóhivatalban. 1913—7

ELADÁS.

Rizike, friss salátagomba 5 kilos bődön 3.20 frt., 5 kilos literes üveg 5 frt. Vörös áfonya-csopót ezukorban befőzve vagy ezukor nélkül 5 kilos bődön 3.50 frt., 5 literes üvegben 5 frt. Pénz előleges beküldése mellett francó. Londoni ezüst érem. Kuchta János export ház Üszoloz Gőmör megye. 1905—8

KIADÓ SZOBÁK.

Intelligens családnál lakást és teljes ellátást kaphat olesó ár mellett 1—2 vidéki fiú a Józsefvárosban, Kiltűnő bándsmód biztosítottak. Cím a kiadóhivatalban. 5738—10

A Nádor-utcában egy elegáns butorozott utcai szoba kiadó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 5854—10

25 frtért teljes ellátást külön bejárati szobával nyer 1 fiatal ur. Cím a kiadóhivatalban. 5738—10

LAKÁS KERESTETIK.

A Nagymező-utca környékén keresek egy utcai lakást 2, esetleg 3 szobából és stb-ből álljon. Az évi bér megnevezésével ellátott ajánlatok „Lakás 1898” alatt a kiadóhivatalhoz ezimzendők. 5750—11

SZOBA KERESTETIK.

Két gimnázista részére keresetkét intelligens izr. családnál az V. kerületben egy tiszta szoba teljes ellátással szeptember 1-ére. A fizetés meghatározásával ellátott ajánlatok „Utthon I.” alatt a kiadóhivatal továbbít. 5884—12

KIADÓ LAKÁSOK.

A Futó-utcában egy első emeleti utca szoba konyhával stb. 2 hónapra 20 frt szeptember 1-ére kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 5904—13

A vigszínház tőzsomszédságában újonnan épült palotában néhány lakás, valamenyi légszusz- és villamvilágítással, legnagyobb komforttal és elegáns berendezéssel, azonnal kiadó. Ugyanott földszinti helyiségek üzletnek vagy raktárnak. Házbér igen mérsékelt. Cím a kiadóhivatalban. 5888—13

KÜLÖNFÉLE.

Köhögésnél, rekedtségnél vegyen 30 krért Réthy-féle Pemotoff-csukorkát. 1537—18

A legelegánsabb utca ruhákat olesó árban készíti egy elsőrangú varró. Cím a kiadóhivatalban. 452—18

SZINHÁZAK.

Budapest, hétfő 1898. augusztus 22-én.

NÉPSZINHÁZ.

Jáfet 12 felesége.

Énekes bohózat 3 felvonásban. Írta: Antony Mars és Maurice Desvallières. Fordította: Makai Ernő. Zenejét szerzette: Viktor Rogy.

Személyek:

Fateron Jáfet Szirmai M. (cs. assz.) Arabella Z. Baray Klari Paloczky B. Beatrix S. Harmanth Kelle a Pálfi M. Zanna Horváth May Katalin Vidals János Eke Nr. 1. Makkos E. Eke Nr. 2. Koltai Horváth Beatrix Szeged Miklós E. A. Kálmán I. Balczou Solymsó Casarot Kessai

Kézlete 7 és fél órákor.

VIGSZÍNHÁZ.

6. szám. 5. szám.

Feri kisasszony.

Amerikai bohózat 3 felvonásban. Írta: M. Morton. Fordította: Mihály József.

Személyek:

Frank Stannor Tapolczai Fred Anderson Fenyvesi Byron Mac Stuff Góth A Nagyvárosi Hegedűs Szeged Komornik Szeregy Vonta Kalmár E. Kálmán P. Mann kisasszony Kálmán L. Chetwyndné R. Rostagni Cosette, szobalány Bér. (st. l.)

Kézlete 7 és fél órákor.

BUDAI SZINKÖR

Az össze-vissza fogadó.

Operette 3 felvonásban. Kézlete 7 órákor.

MAGYAR SZINHÁZ.

Aranylakodalom.

1848—1898.

Lárványos alkalmi játék nyolc képből, dalokkal és táncokkal. Írták: Réthy László és Rakosi Viktor. Zenejét összeállította: Fekete J.

Személyek:

Koltay Jenő Molnár L. Katalin Helgyer A. Béla, fiuk Kardos A. Gyárfáy Szentmiklósy Katalin Somló E. Vidals János Erika Emerencia Szilassy Bem tábornok Láposi Fejő szardos Gabányi Miklós János Kármány István Miklós János Kármány István Tancsics Kovács K. A kormányzó Földi Kármány Kármány István Hidas K. Pista, vőlegény Odry Z. Boriska Csik I. Boriska Csik I. Nikolajevics Irin Gréth K. Szeregyevics Kemény

Kézlete 7 és fél órákor.

KISFALUDY SZINHÁZ

Ó-BEDÁN.

Igazgató: Fejér Derső.

Krach Móni

az ó-budai fenegyerek.

Kézlete 7 órákor.

VAROSI GETISZINKÖR

Igazgató: Föld Zsigmond.

Székely Kornél, a Magyar színház tagja, mint vendég.

Háromláb kapitány.

Füzes bohózat 3 felvonásban. Írta: Károly Albert és Farago Jenő.

Kézlete 7 órákor.

Színházi műsorok.

	Nemzeti Színház	N. kir. Operaház	Vig Színház	Népszínház	Magyar Színház	Budai Szinkör	Kisfaludy Színház
Kedd	—	—	—	Két tacsó	—	Utána I	—
Szerda	—	—	—	A baba	—	Hármas ikrek	—
Csütörtök	—	—	—	1848.	—	Hármas ikrek	—
Péntek	—	—	—	Varázsgyűrű	—	Hármas ikrek	—
Szombat	—	—	—	Czigánybáró	—	Az ember tragédiája	—
Vasárnap d. u.	—	—	—	—	—	—	—
Este	—	—	—	Holtomiglan	—	Az ember tragédiája	—

Nyolcz napig
MAGAS TÁTRÁBAN
és a
regényes vágvolgyi fürdőkben
Társasutazás.

En keresve Kazsa város. — Igloffirel. — Löcse város és fürdő. — 2 Tátrafürdő. — Csorbató. — Rajecz-fürdő. — T. Teplir. — Pöstyén. Szorakozás, üdülés és sok látvány.

Indulás 1898. augusztus 28-án.

Részvételi ár az összes költségekkel és I. rendű étellel személyenként 55 frt. (Vasúti-jegy nélkül 40 frt.)

Prospektus és felvilágosítással szolgál a
Gyógyfürdők, Üdülőhelyek és Utazási Központi iroda
Budapest, V. ker., Dorottya-utca 13.

Nagy bolthelyiség
a József-körut legélénkebb helyén f. évi november hó 1-ére kiadó.
Cím a kiadóhivatalban.